

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVII П'ЯТНИЦЯ, 29 ВЕРЕСНЯ 2000 ЧИСЛО 39 VOL. CVII FRIDAY, SEPTEMBER 29, 2000 No. 39

Свято гуцулів в Коломиї

У Коломиї керівник держави взяв участь в урочистих церемоніях відкриття 10-го Міжнародного гуцульського фолкльорно-етнографічного фестивалю і музею "Писанка", відвідав Музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття. Крім того, Леонід Кучма оглянув реконструйований залізничний вокзал. В урочистостях також взяв участь Голова Верховної Ради України Іван Плющ. На фото: під час робочої поїздки Л. Кучми до Івано-Франківської области.

Олександер Вівчарик,
кор. „Свободи"

Древнє місто Коломия над Прутом зустріло мене дощем, квітами на вулицях і „Арканом" на центральному майдані імені Шевченка. Танець, незважаючи на зливу, відшліфовували молоді гуцули. Нещодавно під звуки цієї невмирущої мелодії пройшла олімпійською ареною у Сіднеї збірна України, а 23 вересня у Коломиї нею зустрічали Президента України Леоніда Кучму.

Уже вдесяте горяни з України і Румунії, а також ті, що оселилися в Польщі, Австралії, США, Канаді, Великій Британії, збираються на гуцульський фестиваль.

(Закінчення на стор. 14)

У Києві затримано групу, яка готувала державний переворот

Президент України знає про цю подію не більше, ніж журналісти

Прес-центр СБУ розповсюдив минулої п'ятниці повідомлення про те, що Служба безпеки викрила групу осіб, яка готувалася до повалення конституційного ладу в Україні. Учасники групи - жителі Чернігівської, Запорізької та Сумської областей - розробили плян дій, розпочали формування бойових груп, з'ясовували дислокацію військових частин і місць зберігання зброї, обговорювали спроби її захоплення. Група визначила перелік об'єктів для проведення диверсійно-терористичних акцій (Чорнобильська АЕС, гребля Київського водосховища, магістральні газопроводи), а також виготовила листівки із закликами до збройного повстання і проєкти документів, які мала б прийняти "нова" влада. 21 вересня УСБУ в Чернігівській обл. порушила проти членів групи кримінальну справу за ст. 56.1 Кримінального кодексу, яка передбачає покарання за "дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади". В ході розслідування у "революціонерів" вилучили листівки, топографічні карти, проєкти документів, робочі записи стосовно організації збройного повстання. Однак в СБУ відмовилися надавити інформацію щодо чисельности групи та політичних уподобань її представників.

Перебуваючи минулої суботи в Коломиї на Івано-Франківщині Президент України Леонід Кучма повідомив в інтерв'ю журналістам, що дізнався про підготовку перевороту і попросив доповісти про подробиці голову Служби безпеки України Леоніда Деркача. Як відзначив Президент, "я практично знаю стільки ж, скільки й ви". За словами Л.Кучми, докладніша інформація є у Л.Деркача, який відмовився повідомляти журналістам подробиці за фактом затримання групи осіб, яка ніби готувала державний переворот. Ке-

(Закінчення на стор. 6)

Таємниче зникнення київського журналіста Георгія Ґонґадзе

16 вересня добре відомий в українському журналістському світі журналіст і головний редактор першої української газети на Інтернеті „Українська правда" Георгій Ґонґадзе пропав безвісти. Він намагався висвітлювати правду про недоліки в політичному і господарському житті України. Це, розуміється, принесло йому ворогів. Він говорив своїм товаришам і членам родини, що за ним стежать.

Журналіст пропав без вісти увечері 16 вересня після виходу з місця роботи. 82 журналісти України звернулися до Президента України Леоніда Кучми зі закликом посилити безпеку журналістів в Україні, щоб остаточно розв'язати таємницю безслідного зникнення вже чотирьох українських журналістів.

Минулого року Г. Ґонґадзе із

(Закінчення на стор. 2)

Г. Ґонґадзе під час перебування в США, в службовому приміщенні УККА.

Фото ***О.К.***

УНСоюз допомагає бібліотеці ім. В. Стефаника у Львові

Український Народний Союз вже довший час активно надає фінансову допомогу бібліотеці ім. В. Стефаника у Львові. У квітні цього року в США перебувала директорка бібліотеки та голова Добročинного фонду сприяння науковій бібліотеці Лариса Крушельницька з метою зібрання фондів на бібліотеку, зокрема на інше приміщення для неї, яке виділило місто при вулиці Ковжуна, 8. Л. Крушельницька на ім'я предсідника УНС Уляни Дячук переслала повний звіт використання грошей, отриманих від УНС до кінця 1999 року у сумі 26,897.64 грн. Їх використано на часткове обладнання книгосховищ, придбання металевих стелажів, передплату наукової періодики, придбання наукової літератури. Одночасно Л. Крушельницька дякує за гостинні зустрічі в Нью-Йорку та інформує, що помалу управа бібліотеки освоює новий будинок. Однак потреби на його викінчення, а також інші конечні для бібліотеки видатки існують далі, і з цих причин збірка фондів в США необхідна. Усі датки можна і дальше висилати через УНС зі заначенням, що гроші призначені на бібліотеку ім. В. Стефаника у Львові.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Президент України підписав Указ про закриття Чорнобильської АЕС

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма підписав Указ "Про заходи, пов'язані з актом закриття Чорнобильської атомної електростанції". Документ прийнято, керуючись взятими Україною зобов'язаннями щодо закриття Чорнобильської атомної електростанції до 15 грудня 2000 року, виходячи із значущости цього кроку, продиктованого доброю волею і відповідальністю за долю людства у третьому тисячолітті, враховуючи важливість цієї події для світового співтовариства. Згідно з Указом Президента України утворено Організаційний комітет з підготування та проведення заходів, пов'язаних зі закриттям Чорнобильської атомної електростанції. Головою Організаційного комітету призначено главу Адміністрації Президента України Володимира Литвина.

Указом зобов'язано Організаційний комітет у двотижневий термін розробити та подати на затвердження Президентові України плян заходів, у якому, зокрема, передбачити організацію процедури остаточного зупинення ЧАЕС; вшанування пам'яті загиблих під час ліквідації Чорнобильської катастрофи; вирішення соціяльних питань працівників станції, які вивільняються у зв'язку із закриттям ЧАЕС, та членів їхніх сімей.

Створюється єврорегіон „Верхній Прут"

КИЇВ. – 22 вересня у м.Ботошані, яке є головним містом однойменного румунського повіту, що межує з Чернівецькою областю України та Республікою Молдова, відбулась урочиста церемонія підписання документів про створення єврорегіону "Верхній Прут". З боку Чернівецької области їх підписав голова обласної державної адміністрації Теофіл Бауер. Принципової домовлености про створення єврорегіону було досягнуто ще під час тристоронньої зустрічі президентів України, Румунії та Республіки Молдова в липні 1997 року. До складу єврорегіону входять Чернівецька область (Україна) повіти Ботошань і Сучава (Румунія), Бельцкий та Ідинецький повіти (Республіка Молдова). В урочистій церемонії взяли участь посол України в Румунії Ігор Харченко та посол України в Республіці Молдова Іван Гнатишин.

МВФ може відновити кредити для України в жовтні

КИЇВ. – Міжнародний валютний фонд може відновити фінансування України в жовтні. Про це повідомив прем'єр-міністер України Віктор Ющенко на прес-конференції в Авіаційному науково-технічному комплексі ім. Антонова минулого вівтірка. Після другого кола переговорів, за словами прем'єр-міністра, представники МВФ позитивно оцінили пляни України стосовно модернізації її бюджетної системи. Водночас, на думку прем'єр-міністра, дещо складнішою є ситуація з програмою приватизації, оскільки "сама приватизаційна процедура ускладнена і залежить не лише від позиції уряду, а й від рішень парляменту". Стосовно банку "Україна" прем'єр-міністер зазначив, що в цьому питанні між українськими урядом та представниками МВФ триває конструктивна дискусія і є взаємне розуміння, яке дасть змогу успішно вирішити цю проблему. Як відомо, реформування АКБ "Україна" є однією з умов МВФ для відновлення кредитування України.

Очікуються прибутки від приватизації

КИЇВ. – Міністер фінансів Ігор Мітюков вважає реальною цифру 9 млрд. грн. надходжень від приватизації, яку закладено у проєкті Держбюджету України на 2001 рік. В інтерв'ю журналістам він зазначив, що закладаючи цю цифру, він керувався затвердженою ВР програмою приватизації на 2000-2002 роки, згідно з якою обсяг надходжень до держбюджету наступного року заплановано в розмірі 1,5 млрд. дол. На думку І.Мітюкова, Фонд держмайна повинен затвердити перелік заходів, які дадуть можливість разом з урядом та з усіма міністерствами та відомствами забезпечити такі надходження до бюджету, а також перелік підприємств, які можуть бути приватизовані.

Незалежні експерти вивчатимуть причини захворювань на Миколаївщині

КИЇВ. – Незалежну експертизу щодо захворювання на токсикодермію у Первомайському районі Миколаївської области здійснюватимуть вісім закордонних експертів разом з українськими експертами. Про це повідомила прес-секретар прем'єр-міністра України Наталя Зарудна після засідання уряду 20 вересня. За її словами, у вівторок, 19 вересня, до Первомайського району прибули п'ять експертів зі Сполучених Штатів Америки, мають прибути ще троє фахівців з Ізраїлю. Н.Зарудна зазначила, що експертам надано всю необхідну інформацію, щоб прийти до остаточного рішення і дати рекомендації з цього питання.

Українські фармери матимуть урядову підтримку

КИЇВ. – З наступного року уряд забезпечуватиме кредитну підтримку фармерства, заявив прем'єр-міністер України Віктор Ющенко на Перших Всеукраїнських зборах активістів фармерського руху в середу. Це, за його словами, один із елементів "докорінного оновлення доктрини економічної політики в АПК на наступний рік". Прем'єр-міністер висловився про наміри уряду виділити в держбюджеті 2001 року окремою статтею кошти, призначені для кредитної підтримки фармерства. Обсяги цих сум становлять 100-150 млн. грн., але остаточна сума обговорюється. Прем'єр-міністр висловив упевненість в успішності запланованого заходу.

Україна і Китай співпрацюватимуть в літакобудуванні

КИЇВ. – Україна та Китай готують спільну програму співпраці в області розвитку авіябудування, повідомив генеральний конструктор АНТК ім.Антонова Петро Балабуєв на прес-конференції у вівторок, 19 вересня. П.Балабуєв підтвердив, що українська сторона має намір представити на міжнародному авіясальоні "Чжухай-2000" (Китай) в листопаді цього року новий транспортний літак Ан-70 і важкий транспортний літак Ан-124 "Руслан". Генеральний конструктор АНТК ім.Антонова також повідомив, що українські учасники кооперацїйної програми щодо нового літака Ан-140 - АНТК ім.Антонова, ХДАВП (Харків) і ВАТ "Мотор Січ" (Запоріжжя) обговорять питання збуту літака на зустрічі цими днями в Харкові.

ДІНАУ

Таємниче зникнення...

(Закінчення зі стор. 1)

двома українськими колегами побував в США, де інформував громаду про небезпечну працю журналістів в Україні.

О. К.

За фактом зникнення журналіста Георгія Ґонгадзе прокуратура Печерського району Києва порушила кримінальну справу за статтею 94 (умисне вбивство). Слідство розглядає три версії: злочин на грунті стосунків з жінкою, професійної діяльности, а також діяльности, пов'язаної з бізнесом чи політикою. Міліція обстежує підвали, горища, теплотраси, каналізації та місцевість, де зник журналіст. Надіслано запити в Грузію і Тернопільську область, де він мав особисті зв'язки. Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко висловив велику стурбованість фактом зникнення відомого журналіста, керівника проєкту інтернет-газети "Українська правда" Георгія Ґонгадзе. На засіданні Кабінету Міністрів була заслухана інформація Мінстерства внутрішніх справ України про хід оперативно-розшукових робіт у цій справі. Перший заступник міністра внутрішніх справ Микола Джига повідомив, що до оперативно-розшукових робіт підключено потужну групу фахівців.

ВР України у четвер прийняла постанову про утворення тимчасової слідчої комісії щодо стану розслідування кримінальних справ за фактом зникнення журналіста Георгія Ґонгадзе, керівника секретаріату НРУ Михайла Бойчишина, вбивства народних депутатів Євгена Щербаня і Вадима Гетьмана, а також замаху на народного депутата Володимира Бортника, нападів на народних депутатів Олександра Єльяшкевича, Василя Хару. До складу комісії увійшли 15 осіб. Органи слідства висувають "безпідставні версії для приниження рівня справи зникнення журналіста", заявила його дружина Мирослава. Вона наголосила, що без міжнародної участи ця справа не матиме належного розв'язання.

Журналісти – учасники кінного "Походу свободи" у четвер увійшли до Києва і під стінами Верховної Ради України домагалися результативного голосування щодо законопроєкту, який встановить верхню межу сум компенсацій у справах про захист честі й гідности, а також початку роботи над Інформаційним кодексом, який би "унеможливлював в майбутньому тиск влади, судів і контролюючих інстанцій на ЗМІ". На заклик Національної спілки журналістів України до підвод "Походу свободи" на в'їзді у столицю приєдналися редакційні автомобілі, делеговані журналістськими колективами з регіонів. Оргкомітет Всеукраїнської акції журналістів "Похід Свободи" ухвалив рішення розпочати другий етап акції – багатоденний кінний похід. Перший етап багатоденної акції журналістів "Похід Свободи" стартував у Львові 4 вересня.

Трирічна учасниця пікету, що пройшов у рамках акції "Знайдіть журналіста Георгія Ґонґадзе", ставить свій підпис на полотнищі під петицією до правоохоронних органів і Президента України з вимогою знайти Георгія Ґонґадзе.
Фото ***Олександра Синиці*** *(УНІАН).*

У Києві на Майдані Незалежности розпочався пікет в рамках акції "Знайдіть журналіста Георгія Ґонгадзе". На майдані зібралося близько двохсот журналістів і співчуваючих громадян. Кожен небайдужий може поставити свій підпис під петицією з вимогою до правоохоронних органів та Президента України знайти журналіста. Заплановано провести похід зі смолоскипами "Хто наступний?".

УНІАН

Відкритий лист Ради Оборони і Допомоги при Українському Конґресовому Комітеті Америки Президентові України Л. Кучмі

Достойний Пане Президенте!

Управа Ради Оборони і Допомоги українцям при Українському Конґресовому Комітеті Америки вітає Вас з початком десятого року Незалежности й бажає Вам доброго здоров'я та багато сил у важкій праці для добра українського народу і його незалежности.

Ми свідомі Вашого великого навантаження працею, та з уваги на важливість питань, просимо розглянути їх. Нашою діяльністю є, в міру можливостей, допомагати матеріяльно й обороняти покривджених українців, без різниці, де вони живуть у світі. Наші фінансові ресурси завдячуємо великій жертвенності української, а частинно й американської громад. Слід наголосити, що чисельна українська спільнота в Америці, крім своєї жертвенности, з великою увагою слідкує за розвитком подій в Україні. Вона радіє її успіхам, а також глибоко переживає негаразди нашого народу та існуючі проблеми і неполадки. З цих причин люди звертаються до нас зі запитаннями, як можна цьому зарадити чи допомогти?

Щоб задовольнити нашу спільноту, ми вирішили довести до Вашого відома ці запитання. Ми надіємося одержати відповідь, яку можна було б опублікувати для всього громадянства:

1. З відомих причин українська мова є другорядною в Україні. Російськомовна преса, друковане слово та інформаційні засоби затоплюють Україну й витискають залишки всього українського, що сприймається нашою громадою дуже болісно й журливо. Чому замість затвердженої Конституцією державної мови в багатьох державних інститутах, школах, навіть у Збройних силах дозволяється вживати чужу мову – російську?

2. Як довго можна кривдити оборонців народу і його незалежности – колишніх вояків ОУН, УПА? Жорстоко переслідуваних комуністичною владою в тюрмах і концтаборах, їх ще і сьогодні вважають „зрадниками", а їхніх гнобителів – героями.

3. Спорідненим питанням є ув'язнення і незаконне утримання студентської групи „Самостійна Україна" і Олександра Башука. Незаконне тому, що заборонену Комуністичну партію у вільній Україні знову леґалізував уряд, обраний ще совєтською комуністичною владою, на що з великим невдоволенням зареаґувало світове українство. Правоохоронні органи надмірно довгим ув'язненням і жорстоким ставленням до цієї молоді засвідчують впровадження нового типу тоталітаризму в Україні.

4. Церковне питання в Україні заслуговує на окрему увагу, бо є найчутливішим для кожної людської істоти. Нація без віри – це наче тіло без душі. Правда, Церква в Україні відділена від держави, але правно вона повинна шанувати її закони і так навчати своїх вірних. В Україні вільно існують тисячі церков Московського Патріярхату, а деякі посадові особи в Україні – більше сприяють Церкві Московського Патріярхату, ніж рідній українській.

5. Неможливо не згадати про надмірний бюрократизм і нехтування законів України в деяких державних структурах. Наприклад, допомогу, харчі й одяг від американських українців для потерпілих родин вуглекопів в Луганську митники в Одесі без причин тримали три місяці, і щойно по додатковій оплаті 500 долярів контейнер відправлено до Луганська. Подібних прикладів можна навести більше.

Ми віримо в український народ, в його здібності й спроможності, тільки він сам потребує наснаги, віри в себе, в свою силу, йому не потрібна допомога сусідів, бо в короткому часі він сам осягне потрібні йому блага й стане справді багатою країною в Европі.

Допоможіть йому у цьому.

З глибокою пошаною, за Управу РОДУ –

Іван Буртик, голова,
Тамара Ґалло, секретар

22 вересня 2000 року

Відповідь уряду України на лист СФУЖО

Екзекутива СФУЖО, стривожена станом української мови в Україні, вислала Президентові України листа, копії якого дістали прем'єр-міністер В. Ющенко, віце-прем'єр академік М. Жулинський, голова Верховної Ради України І. Плющ та телекомпанії – Національна, ТЕТ, „Київ" НАРТ, АСТВ, СТБ, „Новий канал". Перший заступник голови державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України С. Павлюк надіслав відповідь на листа СФУЖО:

„Вашого листа до Кабінету Міністрів України щодо україномовних видань розглянуто Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України. Дійсно, на сьогодні в Україні книговидавнича діяльність розглядається як предмет матеріяльного виробництва, а не як частина національного надбання. Разом з тим друкована продукція із Росії без перешкод потрапляє в Україну, до того ж вона значно дешевша, тому що книги в Росії видаються на пільгових умовах. Зі свого боку Держкомінформполітики для відстоювання інтересів українських друкованих та електронних засобів інформації вживає заходів. Зокрема, до Верховної Ради України подано ряд проєктів відповідних директивних документів щодо державної підтримки та створення сприятливих умов для розвитку національного книговидання. Сподіваємось на те, що їх прийняття Верховною Радою України дасть можливість українському книговиданню вийти з кризи і нарощувати випуск національних друкованих видань".

СФУЖО

АМЕРИКА І СВІТ

Спільні американсько-філіппінські маневри

ХАНОЙ. Філіппіни і США почали спільні навчання ВМС двох країн біля берегів Лусону, одного з найбільших філіппінських островів. У маневрах, як повідомляють з Манили, беруть участь три кораблі і декілька літаків філіппінських військово-морських сил. Основна мета навчань, заявив представник військового відомства Філіппін, – відпрацювання спільних операцій з патрулювання морських кордонів.

Руйнівний смерч у Хіві

ТАШКЕНТ. – Всього близько двадцяти хвилин "гуляв" вулицями стародавньої Хіви небувалий у цих краях осінній смерч, але встиг завдати збитків міському господарству на 25 мільйонів сумів (1 доляр - приблизно 300 сумів). На світанні городян розбудив гуркіт, яким зазвичай супроводжуються осінні грози в пустелі. Вранці вони переконалися, що Хівою пролетів досі небачений тут ураган, який пошкодив лінії електропередач і телефонний зв'язок, зірвав дахи з громадських і житлових будинків. На щастя, ніхто з хівінців не потерпів – завдяки тому, як вважають спеціялісти обласного управління Міністерства з надзвичайних ситуацій республіки, що велетенський смерч надзвичайно акуратно летів кількома паралельними вулицями центру міста, де в основному знаходяться громадські установи, не зачепивши при цьому жодного листочка у сусідніх кварталах. Навіть прилади гідрометеоцентру не зафіксували жодних коливань, тоді як напередодні вони цілком точно зафіксували потужні пориви вітру, що сягали в районі Хіви 15 метрів за секунду.

Сирія випробувала нову бойову ракету

ТЕЛЬ-АВІВ. – Ізраїльська протиракетна система зафіксувала випробування в Сирії нової балістичної ракети, яку на Заході називають "Скад-Ді". Про це заявив начальник ізраїльського генштабу Шауль Мофаз. За його словами, ракета має більший радіус дії, ніж звичайний "Скад" - до 700 км. Ізраїльські військові мають у своєму розпорядженні дані про те, що у сирійців є 300-400 ракет нового типу. У зв'язку з цим прем'єр-міністер Ізраїлю висловив занепокоєння випробуванням "Скад-Ді".

Німеччина повертає чужі культурні цінності

БЕРЛІН. – Німеччина цими днями, вперше за післявоєнний період, повернула культурні цінності їх справжнім власникам. Ці цінності в роки Другої світової війни були конфісковані фашистами у жертв Голокосту. У присутності посла США в Берліні Джона Корнблума державний міністер культури ФРН Клаус Науманн передав законним спадкоємцям 80 картин, більшість з яких була забрана нацистами з колекції лейпціґського видавця Густава Кірштайна.

Помер Єжи Ґедройц
(1906 – 2000)

В Парижі помер засновник Літературного інституту, видавець і редактор часописів „Культура", „Зошити історичні", бібліотеки „Культури" Єжи Ґедройц, який своєю діяльністю спричинився до зформування демократичного світогляду кількох поколінь поляків, українців, росіян, білорусів, литовців, прогресивних представників багатьох народів в колишній „імперії зла", що сприяло її розпадові.

Українське питання завжди посідало провідне місце в публікаціях „Культури" і самого Єжи Ґедройца. У міжвоєнний період він виступав проти відцентрової польонізації українського населення Польщі. У 1946 році заснував Літературний інститут з метою підтримки найбільш прогресивних польських письменників. В червні 1947 року вийшов перший зошит „Культури", видаваної за прикладом „Колокола" Олександра Герцена (Лондон, Женева, 1857-1867). В часописі „Культура" були опубліковані твори найвидатніших письменників-дисидентів з СССР, починаючи від Олександра Солженіцина і Йосипа Бродського. Переклади з „Культури" вміщувалися у „Свободі".

Ґедройц вірив у розпад СССР і провістив його. Впродовж усього життя Ґедройц прагнув усунути провалля між Польщею і Україною, штучно створене Росією для її експансії на Захід. Він був прихильником тісної співпраці Польщі та України, критикував польську меґаломанію, яка велить запобігати перед західніми народами і зверхньо ставитися до східніх, виступав проти визискування білорусів і українців, які тягнуться до Польщі в пошуках заробітку.

Згідно з волею покійного, у похороні в Мезон-Лафіті, де він жив, взяли участь тільки найближчі особи. Крім Богослужби у католицькому костелі, відправлено за його заповітом Панахиду також у православній церкві Олександра Невського у Парижі.

Л.Х.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу - відповідно $40.00 і $25.00. В Україну, Европу й Австралію $50 (авіапоштою - $160, в Австралію - $175). За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка - Павло Стокотельний; Реклама - Марія Осціславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

Пам'ятаймо про Україну!

Давні читачі „Свободи" за звичкою вже не звертають уваги на гасло „Пам'ятаймо про Україну!", з якого починається тижневик. Хоча суть цього заклику насправді назавжди визначила зміст життя більшости українців в діяспорі. Впродовж ряду десятиліть це гасло набирало щоразу іншого значення. У перші повоєнні роки воно несло ностальгічний спогад про залишену домівку і надію на повернення додому ще у доброму віці. З часом ця надія згасала і гасло почало кликати до опору руйнівній силі, яка невблаганно нищила усе українське на землі батьків. Той опір набирав різних форм залежно від конкретних обставин – від політичних демонстрацій до матеріяльної допомоги переслідуваним. Але зажди провідним мотивом дій закордонного українства був девіз „Пам'ятаймо про Україну!"

Вже десятий рік Україна є незалежною. Тепер вже можна не тільки пам'ятати, а й постійно відвідувати її. І люди користаються такою можливістю – численні листи до „Свободи" з описом подорожей Україною свідчать про те, що наші читачі, особливо старші віком, віддають перевагу не завжди зручним подорожам до батьківщини перед вишуканими морськими круїзами чи перебуванням на Карібських островах. Але гасло "Свободи" залишається актуальним і за часів незалежности. Тільки тепер його зміст став ще глибшим і багатозначнішим. Україна переживає особливо драматичний період своєї історії. Кілька поколінь нинішніх українців виросли з вимушеним сприйняттям свого українства як неповноцінного проти проголошеної режимом нової спільноти – „совєтського народу" з його інтернаціональними рисами. Люди почали соромитися своєї мови, пісні, звичаїв...

Нинішня допомога людей, які пам'ятають про Україну, спрямована на пробудження національного відчуття свого народу – його історії, культури, мови. Пожертви на розвиток вищої школи, на вивчення української мови в державних установах і у війську, на розвиток мистецтва – усе це є відповіддю на заклик пам'ятати про Україну. Другою турботою таких не позбавлених пам'яті людей є піклування про відродження української Церкви у її провідних конфесіях. Воно включає виховання служителів Церкви, відновлення храмів, а також духовну просвіту населення, вихованого за умов атеїзму. Поряд з цими духовними напрямами виявлення пам'яті про Україну на порядку денному залишається допомога у матеріяльних справах. Звісно, провідним на цій площині є сприяння реформуванню української економіки, яке теж має кілька спрямувань. Це і заохочення закордонних інвесторів до капіталовкладень в Україні, і матеріяльна допомога українським підприємцям, виховання підприємницького мислення.

Кожний з українців діяспори боляче сприймає нинішнє злиденне становище мешканців незалежної держави. Шалена інфляція минулих років, яка призвела до втрати усіх заощаджень, приховане чи явне безробіття, затримка платні і пенсій при одночасному підвищенні вартости життя, появі платної медицини, зростанні цін на товари і послуги поставили мільйони людей у скрутне становище. Особливо страждають сироти і інваліди, люди старшого віку і вдови... Численні громадські організації і окремі люди намагаються допомогти українцям, збирають пожертви, шлють посилки з одягом і взуттям, опікуються неджими. Усе це теж є відповіддю на заклик „Пам'ятаймо про Україну!". Перелічені вище прояви піклування про землю батьків, для багатьох навіть незнану, стали провідними темами публікацій нашого тижневика, тому в короткій редакційній статті не наведені конкретні приклади такого доброчинства – досить перегорнути кілька наступних сторінок, щоб знайти ці приклади у „Свободі". Отож, пам'ятаймо про Україну і підтверджуймо свою пам'ять конкретними діями на духовній та матеріяльній площинах. Пам'ятаймо Україну також як мальовничий край широких степів, повноводих рік, зелених дібров і теплого моря. Україна варта нашої пам'яті!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про сім мовчазних днів

Кажіть, що хочете, але в добі технології ми не лише маємо великі зручності та вигоди, але також ми стали невільниками цієї модерної технології та її усіх так званих „переваг".

Якось раніше, за наших дідів-прадідів, люди жили без комп'ютерів, без телебачення, без радіо і без телефону та могли комунікуватися зі собою на кожну віддаль, знали, що діється у світі – хоча все це відбувалося у дещо повільнішому темпі, як тепер.

Сьогодні ми повною мірою залежні від усіх цих технічних засобів, що принесли нам останні роки, і просто не уявляємо собі без них життя.

Останнім успіхом техніки і вже ледве не обов'язковим атрибутом щоденного життя є малий бездротовий телефон, яким можна говорити на вулиці, їдучи автом, та у кожному іншому місці, де тільки завгодно. Але ще не у кожного він є, ще є багато мешканців США, які користуються „звичайним" телефоном, який дає повну можливість зв'язку передання будь-якої інформації з вашого мешкання і так само одержувати її з довколишнього світу. Ми так прийняли цю вигоду, як частину нашої щоденної дійсности, що просто важко вже нам собі уявити життя без того найстаршого технічного дива, яке існує від кінця XIX століття і стало самозрозумілим і невідкличним. Тому так гостро відчуваємо кожне перервання телефонічних зв'язків.

Мені довелося тепер пережити вже сім днів без того найпримітивнішого у сучасній добі середника зв'язку, і тих сім мовчазних днів були днями нудьги і страждання. Скільки разів за тих сім днів я сягала за трубкою телефону, щоб порозумітися з тими найближчими, з якими розмова із ньюйоркської пустелі видається конечністю, скільки разів пробувала, щоб почути у трубці тільки цілковиту мовчанку. Розуміється, у сьогоднішній добі брак телефонічного зв'язку поєднаний ще із браком можливости читати „іммейл" та взагалі Інтернет, як також як і уживання т. зв. „факсу", що сьогоднішню людину майже зовсім відтинає від прямої комунікації. І як тут жити звичайній сьогоднішній людині? Скільки разів за цих останніх сім днів підносила трубку, просто навіть не думаючи, що почую тільки якусь неприродну тишину. А скільки осіб, пробуючи зв'язатися зі мною телефонічно, слухали лише дзвінка, на який ніхто не відповідав? Усі десятки телефонів із галасливої і брудної будки на розі вулиці, що їх довелося зробити за останніх сім днів до телефонічної централі вже не з проханням, а благанням, щоб вкінці направили цю одну лінію – залишилися обіцянками і дорученням чекати дома на тих, що мають її довести до ужитку. Досі все залишилося тільки у обіцянках і запевненнях, що, мовляв", „до вечора все буде наладнане". А таких вечорів проминуло вже сім, а вони з почуттям, що ви не можете ніяк пов'язатися з довколишнім світом – видавалися дуже а дуже довгі.

Сьогодні, коли пишу ці слова, буде вже восьмий мовчазний вечір, в якому, як „свято" обіцяли, телефонічне сполучення має бути наладнане.

Завтра купую бездротовий телефон і буду, як сотні молодих осіб, говорити, з ким захочу і де захочу. А тоді „звичайний" телефон хай далі мовчить та приносить сумнівну славу американським життєвим удогідненням.

О-КА

Не даймо зникнути добрій традиції

Традиція винагородження читачами "Свободи" кращих матеріялів газети і їх авторів, започаткована минулого року Тарасом Козбуром з Каліфорнії, продовжує жити, хоч і не так активно, як хотілося б. Цього разу читацьку нагороду у 100 долярів для нашого політичного оглядача Віталія Карпенка призначив читач із Нью-Йорку Андрій Прадищук, за що йому щиро дякуємо.

Закликаємо читачів активніше відзначати авторів "Свободи", матеріяли яких вам подобаються. Це є гарною підтримкою тим, хто збагачує змістовно наш тижневик, співпрацюючи за низький гонорар, а найчастіше – безплатно.

До читачів тижневика „Свобода"

Екзекутивний Комітет УНСоюзу повідомляє, що на його засіданні 9 вересня ц. р. вирішено не відновляти дворічного контракту з п. Раїсою Галешко, головним редактором „Свободи".

Пані Раїса Галешко закінчила свої обов'язки з днем 22 вересня ц. р. Тимчасово обов'язки головного редактора сповнятиме ред. Лев Хмельковський.

Екзекутивний Комітет УНСоюзу

Подаруйте передплату на „Свободу" !

Звертаємось до наших читачів в Америці з пропозицією зробити дарунок для ваших рідних чи знайомих в Україні. Надішліть разом з чеком листівку передплати, а якщо не маєте кому зробити подарунок, доручіть це редакції і ми дамо вам адреси людей, які мріють одержувати „Свободу". Дякуємо!

ЗАПОВНІТЬ ЛИСТІВКУ ПЕРЕДПЛАТИ І ВИШЛІТЬ ДО:

Svoboda, Subscription Department, 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054 Tel. (973) 292-9800; Fax (973) 644-9510

Name ____________________

Address ____________________

City ________ State ________ Zip Code ________

Telephone ____________________

Додаю: ❑ не член УНС – $50.00 на рік ❑ член УНС – $40.00

ІНТЕРВ'Ю „СВОБОДИ"

Українська вулиця в Ізраїлі

Така вулиця існує покищо тільки на інтелектуально-культурному ґрунті, єднаючи невидимими артеріями людських взаємин українців діяспори з Україною і між собою. На вулиці, як на вулиці: світить сонце, а буває й хмарно. Мій супутник у прогулянці „вулицею", знайомий уже читачам „Свободи", завідуючий катедрою слов'янських досліджень Єврейського університету професор Вольф Москович.

У тому, що на Святій Землі звучить українська мова майже на офіційному рівні, є безсумнівна заслуга Вольфа Московича. Чверть століття трудиться він на ниві популяризації українїстики, втілює в життя все нові і нові ідеї. Іноколи втілення відбувається швидко, але трапляються і невдачі. Багатолітньою турботою професора, яка довго не давала йому спокою, стала саме українська катедра у Єврейському університеті.

– Коли я приїхав до Ізраїлю, українське „живлення" надходило лише з діяспори Канади, європейських країн. Його давали інтеліґенція, симпатики, які займалися українознавством, – розповідає В. Москович. – Я також належу до таких людей. Тому і вирішив створити катедру, яка займалася б українською проблематикою на офіційному рівні, професійно, щоб це давало бажану віддачу для України. Звернувся за допомогою до багатьох людей і організацій за кордоном, бо на той час ще не було безпосередніх зв'язків з Україною, як сьогодні. Основною організацією, на яку мав надію, був спеціяльний фонд при Канадському Інституті українських досліджень у Ведментоні. Вони мають спеціяльні ґранти для відкриття катедр українознавства у всьому світі. В Ізраїлі того часу ставлення до українознавства було досить упереджене, стереотипно негативне, особливо на тлі процесу І. Дем'янюка. Але і за тих обставин наш університет погодився відкрити таку катедру, виділивши на цю акцію 50 відсотків потрібних коштів – за умови, що решта надійде від української діяспори. Невистачало близько 100 тисяч долярів. На жаль, мені відмовили, хоча Канадському інститутові було нелегко це зробити. Формальною мотивацією відмови було те, що такі катедри вони відкривають лише на американському континенті. Це не так. Мені шкода до цього часу, що ми не отримали допомоги від української діяспори, коли це було так необхідно.

– Чому це було тоді так важливо?

– Це допомогло б, крім усього іншого, ще тоді збирати гроші для України. Це було важливо і для самої діяспори – бути причетними до відкриття катедри, де вивчають українські справи на досить високому рівні. Це не було зроблено вчасно, а пізніше Україна стала незалежною і всі сили діяспори пішли безпосередньо на допомогу молодій державі. Звичайно, я не припинив свою роботу в цій галузі, і допоміг мені приклад німців та поляків. В Ізраїлі не було нічого німецького, і це зрозуміло, а з часом, коли виросли нові покоління в обох державах, почалися економічні, торговельні зв'язки, постало питання про відкриття німецької катедри в Єврейському університеті. Я член сенату університету, і голосував за це. Вже багато років діє німецька катедра, відкрила її німецька сторона. Ще приклад – Польща. Ви не уявляєте, яку енергію, ініціятиву, фінансову допомогу виявила польська діяспора. Польська катедра успішно діє, на ній працюють викладачі, професори з Польщі, проводять багато імпрез, зустрічей. Вони розуміють, що це сходинка до успішної співпраці з розвинним Заходом. Я особисто багато допомагаю польським колегам, бо бачу зацікавленість.

– Але ж Польща порівняно небагата країна?

– Так. Тодішній посол Польщі в Ізраїлі Ян Довгяло створив ініціятивну групу і оголосив збір коштів серед польської діяспори усього світу. Вони зібрали 300 тисяч долярів і самі звернулися до Єврейського університету з пропозицією. Ізраїльська сторона стала перед фактом. Результат ви знаєте. У випадку з українською катедрою було інакше – ініціятива і частина грошей належали нам, але українська діяспора виявилася пасивною.

– Однак на катедрі слов 'янських досліджень є українознавство...

– Але я все роблю один, бо не маю змоги взяти помічників, викладачів. І мені боляче від того, що через певний час піду на пенсію, а хто продовжить цю справу? Вона потрібна перш за все українцям в діяспорі. Катедра могла б стати ще одним світовим центром українознавства.

– Ви підтримуєте тепер зв'язки з українською діяспорою?

– Звичайно. У мене є добрі приятелі в Українському Вільному Університеті в Мюнхені – його ректор професор Леонід Рудницький, професор М. Лабунька, вчені Гарвардського центру, які створюють умови для діяльности вчених з інших країн. Вони мають власний журнал, де систематично публікують матеріяли українських дослідників. Це – чисто наукові стосунки. Приїздять до нас і приватні особи. Ми їх приймаємо, розповідаємо, чим живе „українська вулиця" в Ізраїлі, показуємо християнські святі місця. Коли ж проводимо імпрези, наукові конференції, я намагаюся, щоб на них завжди були присутні люди з незалежної України. На конґресах українська мова обов'язково є в числі офіційних мов заходу і нею проводяться дискусії.

– Як до цього ставляться ваші колеги?

– „Навіщо це вам потрібно?", „Що таке українська мова?" – ось їхні запитання. Однак, звикають. Скажімо, у 1993 році на міжнародному конґресі „Біблія та слов'янська культура" було 12 українців, у 1996 році на конференції „Єрусалим та слов'янська культура" українське представництво було найбільшим – 22 особи, а торік, під час симпозіюму „Еміґрація та література", українська мова звучала з трибуни і в

(Закінчення на стор. 6)

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Як Росія готувала війну в Чечні

Російський журналіст Володимир Криловський надіслав до „Свободи" своє дослідження як готувалася нинішня агресія Росії проти Чечні, підготовлене за матеріялами засобів масової інформації Росії. Воно підтверджує думку читачів тижневика, опубліковану в попередніх числах „Свободи" про те, що Росія чинить запланований геноцид проти волелюбного кавказького народу. Не маючи можливости повністю подати велике за обсягом дослідження В. Криловського, вміщуємо його тези.

Після закінчення попередньої війни у Чечні Росія відразу ж почала підривну діяльність в цій республіці, намагаючись порізнити і зіштовхнути між собою чеченські збройні угруповання, щоб викликати громадянську війну за афганським варіянтом і ввести свої війська на територію Чечні. „Вони знищили б нас усіх від 10 до 60 років", – сказав президент Чечні Аслан Масхадов. Частиною цього пляну були викрадення високих російських урядовців В. Власова і Г. Шпигуна. Але Чечня не пішла на провокацію. Тоді Росія почала готувати війну під приводом „вторгнення чеченців до Даґестану". Дивні речі діялися тоді в сусідньому Даґестані: релігійна даґестанська опозиція почала будувати потужні укріплення, завозила до них запаси зброї і пального, а Росія не тільки не протидіяла цьому, а й оголила ту частину кордону з Чечнею, де невдовзі сталося зіткнення. Не тільки розвідка Росії, а й усі тамтешні базари знали про підготовку „вторгнення". Чеченців у даґестанській опозиції було мало, проте російське телебачення пояснило, що по даґестанських селах завдано ракетно-бомбових ударів, тому що їх „захопили чеченські бойовики". Одночасно громадсь ка думка Росії була збаламучена телерепортажами про вибухи в будинках мирних росіян. Чомусь ніхто не замислився про те, що чеченці мали б висаджувати військово-промислові об'єкти або житла високих чиновників, а не злиденні бетонні блоки. Коли в Рязані міліція затримала групу, яка закладала вибухівку в суміші з цукром і таймер, наставлений на 4 годину ранку, виявилось, що зловмисники були ... функціонерами Служби безпеки Росії. Проте в етері і в пресі нагніталося обурення з вимогою „стерти чеченців з лиця землі", а В. Путін, нахваляючись „перемогою" в Даґестані, заявив, що чеченцям „дали по морді".

Коли тисячі мешканців Чечні почали тікати від російських бомб, російське військо посилило обстріли біженців, застосовуючи засоби масового ураження (кулькові і вакуумні бомби, паралізуючі гази та ін.). Вбивчих ударів було завдано по пологовому будинку, базарові, похоронній процесії. Біля села Ачхой Мартан росіяни 2 лютого обстріляли три авта мирних чеченців, після чого двох водіїв зв'язали колючим дротом, облили бензиною і спалили живими. Російські вояки, захоплюючи чеченські села, чинили вбивства, ґвалтування і грабунки, пов'язані з тортурами. В селі Алхан Юрт за тиждень грабіжницької оргії росіян в грудні минулого року загинули 23 мирних мешканці. Коли німецьке телебачення показало, як російські вояки скидають до ями численні тіла чеченців, Кремль заявив, що то фальшивка, бо німці плівку не зняли самі, а купили у місцевого телеоператора. Чи від цього трупи загиблих стали вигадкою?

Тортури і знущання над чеченцями продовжуються у фільтраційних таборах. До журналіста Андрія Бабицького, який був в'язнем такого табору і розповів про пережите, було застосовано екстремальні заходи, які дивом не призвели до його загибелі. Спецслужби Росії навіть зняли на плівку інсценований ними обмін журналіста на двох полонених росіян, тоді як насправді чеченські бойовики у цій акції жодної участи не брали. Зате в парляменті Росії були показані відеострічки про страждання заклaдників у чеченському полоні.

Засоби масової інформації Росії применшують втрати росіян і уникають показу розбитої в боях російської техніки, щоб не викликати невдоволення свого народу.

В ході знищення чеченського населення росіяни не зважають на те, що тривале перебування Чечні в складі Росії і СССР призвело до значної асиміляції цього народу, який говорить російською мовою, має спільну з росіянами історію сталінського терору, а в роки Другої світової війни дав цій країні чимало героїв, відзначених найвищими військовими нагородами. Тепер усі вони названі злочинцями.

За матеріялами **В. Криловського,**
Нью-Йорк

Від редакції. *Ця публікація вже була підготовлена до друку, коли російська Служба безпеки через інформаційні агенції повідомила, що у Москві та ряді інших міст Росії знешкоджено серію замахів, арештовано 10 осіб, переважно чеченців, яких звинувачено у переховуванні вибухівки. Чи ті десять „переважно" чеченців не були добре навчені, чи росіянам пощастило, що жоден з серії вибухів не пролунав? А може, й цього разу не було вибухівки і підступних „чеченців"?*

До участи УВУ у конференції в Єгипті

Міжнародна асоціяція ректорів університетів, що її очолює проф. Свен Касперсен (Алборг, Данія), проводить свою чергову конференцію у місті Шарп-ель-Шейх в Єгипті, 21-22 листопада ц. р. Асоціяція складається з визначних науковців-ректорів університетів Европи, Африки, Азії і Північно-американського континенту. Членство УВУ у Міжнародній асоціяції відновлене у 2000 році. Загальною темою цьогорічної конференції є „Роля університету у контролі занечищення довкілля". Хоч УВУ не має факультету чи відділу екологічних наук, він все ж таки буде представлений на конференції темою „Екологія і література – українська перспектива", що її прочитає ректор УВУ проф. Леонід Рудницький.

Як закінчуються Олімпіяди?

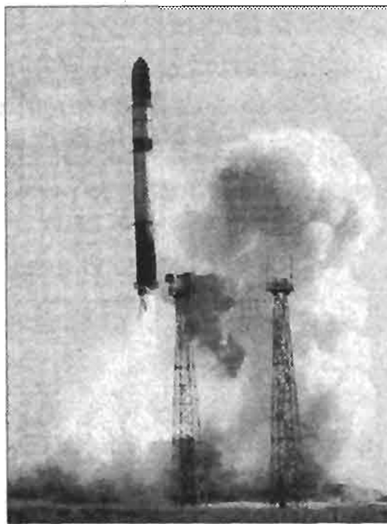
Не без суму готуємось ми до завершення великого спортового спектаклю XXVII Олімпіяди в Сиднеї. Нинішнє всесвітнє свято дуже різниться від того, що відбулося 20 років тому в Москві. Які різні настроєм, наскільки різні вислідами ці дві події! У цьому ми переконуємось, читаючи в „Свободі" від 5 серпня 1980 року про Олімпіяду в Москві:

*„**XXII Олімпіяда в Москві закінчилася.** XXII Олімпіяда, одна із найбільших спотворених спектаклів в історії спорту, закінчилася показом масових виступів, які ще раз яскраво показали, що совєтській системі бракує людського обличчя. Не зважаючи на кілька справді визначних спортових осягів, ці ігрища були наскрізь зполітизовані і стояли всеціло під знаком наявної московської пропаганди, – твердять одноголосно західні спостерігачі.*

Не зважаючи на відсутність близько 60 держав, особливо таких, як ЗСА, Японія і Західня і Західня Німеччина, які мають величезний резервуар світових рекордсменів у різних ділянках спорту, 36 нових рекордів осягнено на цій Олімпіяді. Хоч СССР здобув 80 золотих медаль, то це була Піррова перемога. Підсовєтські змагуни без сумніву представили собою високу клясу змагунів, але совєтські організатори, адміністратори і спортові судді показали своє справжнє обличчя державно-партійних бюрократів, які беззаконням намагались добитись успіхів. Дотепер ніяка Олімпіяда не викликала стільки і таких жалюгідних випадків фальшування, недокладностей, а в слід за тим негодування й обурення, як Олімпіяда в Москві. Не кращою була поведінка москвичів, які зовсім забули, що вони гості для атлетів з цілого світа.

...Людський елемент, дружність і співпраця між різними народніми репрезентаціями й людьми взагалі не мали змоги проявитися. Механічне зреґулювання всього, заборона „фратернізації" між мешканцями Москви й спортовцями та олімпійськими туристами і поліція – та сотні й тисячі мундирових і цивільних поліцаїв різного призначення – затроювали до кінця і так неприємну атмосферу. Під тим оглядом Москва найбільше недописала, або, як дехто каже, навпаки „найбільше дописала", бо показала „справжнє обличчя системи".

Стартувала ракета „Дніпро-1"

У вівторок, 26 вересня, з космодрому Байконур успішно стартував ракетоносій „Дніпро-1", розроблений українсько-російською компанією „Космотрас". На орбіту виведено 5 комерційних супутників – дослідницькі супутники „Савдісат-1" і „Савдісат-2" Інституту космічних досліджень Савдійської Арабії, а також супутник „Унісат" Римського університету (Італія), малязійський супутник для поглибленого вивчення земної поверхні „Таунгсат-1" та італійський зв'язковий супутник „Мексат-1".

На знімку: старт ракети „Дніпро-1", створеної на базі міжконтинентальної балістичної ракети SS-18 з космодрому Байконур у Казахстані.

Фото Ассошіейтед Пресс – УНІАН

У Києві затримано...

(Закінчення зі стор. 1)

рівник української спецслужби пообіцяв із цього приводу провести пресову конференцію наступного тижня. Л.Деркач сказав, що зараз триває слідство, й після того, як деякі подробиці справи проясняться, він готовий поговорити з журналістами. При цьому Л. Деркач підтвердив, що особи, які перебувають під слідством, хотіли насильницьким методом скинути державний устрій.

Голова Верховної Ради Іван Плющ так прокоментував відомості про те, як СБУ завчасно відвернула державний переворот в Україні: "Сьогодні в Україні є політичні сили з досить чисельним електоратом, які, скажімо так, ще не до кінця повірили в те, що Україна – суверенна держава надовго і назавжди. Ці сили комуністичного спрямування намагаються агітувати за відновлення Союзу з Білорусією та Росією у новій формі, за інші форми міждержавних об'єднань, що можуть привести до часткової втрати державного суверенітету. По перше, я дуже не хотів би, щоб ці сили, про які я говорю, сьогодні хтось пов'язав із групою людей, яка, за твердженням СБУ, готувала державний поворот. По друге, я б не радив лідерам цих сил, навіть у полеміці, вдаватися до погроз організувати акції непокори та інші непарляментські методи тиску. Я б не радив саме тому, що потім їм стане дуже важко відмежовуватись від таких випадків, як цей, що був розкритий СБУ. Хочу підкреслити, що і на цій проблемі хтось спробує наживати політичних дивідендів. На мою думку, повідомлення Служби Безпеки зроблене, з одного боку, для упередження чуток і об'єктивного інформування громадськости з іншого, – для того, щоб люди знали про такі випадки і були пильними, захищаючи завоювання 9 років нашої незалежности".

УНІАН

Українська вулиця...

(Закінчення зі стор. 5)

кулуарах. Цим самим намагаюся досягти ще вищого статусу української мови, культури, історії у всьому світі. Ви знаєте, на Заході майже не бачать різниці між російською та українською цивілізаціями, коли мова заходить про слов'янські культури. Тут, в Ізраїлі, ми даємо цьому раду. Крім того, я викладаю все, що стосується українства. В університеті чимало студентів, які цікавляться цими питаннями. Вони пишуть дисертації українською мовою. Ось і тепер вперше готується дисертація українською мовою про Тараса Шевченка. Захищатиме її відомий перекладач з Києва Віктор Радуцький. Шевченківські читання відбуваються з 1993 року. Крім цього, реґулярно проводяться засідання семінару, який працює на базі українських студій. Сама ж асоціяція є членом Міжнародної асоціяції україністів. Її активність помітна, хоча вона працювала б активніше за умови відкриття української катедри. Бачите, я знову повертаюся до того, що мене болить. Все, що робиться українською в університеті, на жаль, виключно моя ініціятива через те, що я знаю мову, історію України, симпатизую цій державі і її людям, але відсутність формального органу, установи, яка б проводила все на офіційному рівні, не дозволяє нам запрошувати професорів, викладачів ні з України, ні з діяспори. І те, про що ми говоримо, є точкою зору сторонніх людей, а хотілося б почути думки з України тих, хто сьогодні творить і пише її історію. Це надзвичайно важливо.

– Чи не перейти нам з „академічного" проспекту на „житейську" стежечку?

– Хочу сказати, що в цьому напрямі чимало робить посольство України в державі Ізраїль, починаючи з колишнього посла Юрія Щербака, який організував нормальні взаємини багатьох кіл людей, в тому числі й вихідців з України, які живуть тут постійно і тимчасово. За його часів на краще змінилися українсько-єврейські взаємини. Потім був Олександер Майданник, який тепер є заступником міністра закордонних справ України. Тепер – Дмитро Марков, людина поміркована, ініціятивна. Є спроба відкрити Український інформаційний центр. Справа добра, лише місце, на мій погляд, не зовсім вдале – Гайфа. Біля цього північного порту живе близько 50 тисяч вихідців з України, в тому числі і етнічних українців, але культурний центр, інтеліґентний потенціял все ж міститься в Єрусалимі. Існують і різні громадські організації, які займаються поліпшенням стосунків з Україною. Серед них досить активна Організація українсько-єврейських зв'язків, яку очолює Яків Сусленський. Про нього розповідала ваша газета. Це найбільш, так би мовити, проукраїнська спілка, яка завжди стоїть за інтереси українців в Ізраїлі. Я співпрацюю з ними, хоча маю і власну Асоціяцію українських студій. Союзівка, очолювана Я. Сусленським, видавала довгий час власний журнал „Діялоги", який припинив своє існування через відсутність грошей. А друкувати було і є що. Такий журнал потрібен, якщо врахувати, що на Святій Землі живе близько 30 тисяч етнічних українців.

Існує також при Ізраїльському уряді (кнесеті) парляментське Товариство ізраїльсько-українських зв'язків, на чолі якого стоїть вихідець з України Роман Бронфман. Серед активістів – член парляменту Михайло Нудельман, теж вихідець з України. Вони спілкуються на парляментському рівні, обмінюються делеґаціями, допомагають бізнесменам у полагодженні спільних економічних інтересів. Є ще кілька центрів – при нашому університеті і тельавівському, де також займаються україністикою.

– А є ще просто туристи, прочани, які, звичайно ж, впливають на взаємини двох країн. А тут, в Ізраїлі, ще є такі аматори-ентузіясти як ви, пане Вольфе, які також зацікавлені у збереженні україністики за межами України?

– Звичайно. Серед них професор Беер-Шевського університету Шимон Редлик, доктор Фіалкова з Гайфського, яка багато років займається українським фольклором, доктор Вольф Єфраїм, який написав книжку „Паралельна історія національних рухів", тобто, сіонізму та українського національного руху. Мене радує, що культури обох народів збереглися і існують. Це безперечно. Друге, що маємо змогу відвідувати незалежну Україну, зустрічатися з колегами-науковцями, вивчати українську історію, чути слово і пісню. І чисто життєйське, що серед етнічних українців, які приїхали сюди за останні 10 років різними шляхами із різних причин, є ті, і таких більшість, що так чемно бережуть свої традиції.

Світлана Глаз,
кор. „Свободи"
Єрусалим

Українець знову побував у космосі

Впродовж 12 днів у довколоземному просторі перебував американський корабель багаторазового використання „Атлантіс", залога якого монтувала міжнародну орбітальну станцію „Альфа". У експедиції брали участь п'ять американських астронавтів і два космонавти Росії. Один з них – Юрій Маленченко є українцем з походження і народження.

Юрій Маленченко народився 22 грудня 1961 року в Світловодську на Дніпрі близько Кремечуга. Там і тепер живуть його батьки і брат. Після середньої школи Юрій закінчив Вищу школу військового летунства у Харкові, а опісля – Військово-повітряну інженерну академію імені Жуковського у Москві. Він був командиром космічного корабля „Мир" у 1994 році і має досвід 126-денного перебування у космосі.

Виправлення помилки

У попередньому числі „Свободи" неточно вказано прізвище головного секретаря Українського Братського Союзу, яке має бути написане – Христина Саляк-Шабловська.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Екзекутивний Комітет УНСоюзу провів квартальні наради

Марта Лиско, Головний Секретар УНСоюзу

У суботу, 9 вересня 2000 року, о год. 10:30 ранку, відбулося заплянoване засідання Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу, в приміщенні Головної канцелярії УНСоюзу в Парсиппані, Н. Дж. У ньому взяли участь усі члени Екзекутивного Комітету: Уляна Дячук – предсідник, Стефко Куропась – перший заступник предсідника, о. д-р Мирон Стасів – директор для Канади, Аня Дидик-Петренко – другий заступник предсідника, Марта Лиско – головний секретар, Стефан Качарай – касир. На засіданні був також присутній голова Контрольної Комісії Василь Пастушок.

Члени Екзекутиви прочитали і схвалили їхні звіти, перевірили фінансовий, рекордовий, організаційний та видавничий відділи, переглянули рішення щодо вибору місця для Конвенції у 2002 році та зосередилися на пропонованих змінах статуту УНСоюзу.

Касир **Стефан Качарай** звітував про фінанси УНСоюзу, Корпорації Дому УНСоюзу і видань за час до 30 червня 2000 року. Він також подав звіт про стан капіталовкладення (інвестицій) за цей самий час. Касир ствердив, що фінансові звіти, які подаються до Забезпеченевого Уряду, виготовляються згідно з правилами книговедення. Як звичайно, він присвятив чимало часу виясненню причин збільшення і зменшення приходів і розходів УНСоюзу. Збільшення надвишки у шестимісячному періоді, який скінчився у червні 2000 року, становило 344, 449 дол. У справі Корпорації Дому УНСоюзу С. Качарай сказав, що, з огляду на скасування боргового зобов'язання одного власника зобов'язання, гіпотечна позичка УНСоюзу зросла з 2,300,000 до 2,800,000 дол. Корпорація Дому УНСоюзу ще дальше чекає на повернення 100,000 дол., які затримані у заставу на будинку 30 Монтґомері Ст., Джерзі Сити, Н. Дж. Прибутки Корпорації Дому УНСоюзу за шість місяців, з кінцем 30 червня 2000 року, становили 69,257 дол., а за шість місяців з кінцем 30 червня 1999 року втрати становили 56,041 дол. .

Звітуючи про видання УНСоюзу, С. Качарай сказав, що втрати за 6 місяців, до 30 червня 2000 року, становили 62,000 дол. „Свобода" мала втрату на 12,000 дол. і була 13,000 нижче бюджету. „Український Тижневик" мав втрату 50,000 дол. і був 25,000 понад бюджет. Річні втрати з кінцем грудня 1999 року на обидва видання становили 246,000 дол., з чого втрати „Свободи" – 54,000 і „Українського Тижневика" – 192,000 дол. Наші видання мусять докласти всіх зусиль, щоб піднести прихід із оголошень і позбутися недобору.

Відносно інвестицій С. Качарай звітував про дохід і продаж інвестицій, як також становище УНСоюзу у справі гіпотечних позичок. Стефко Куропась порушив справу устіленого пляну гіпотечних позичок. Він є проти уділювання гіпотечних позичок, уважаючи що це не є інвестиції. Він пропонує закрити дальше уділювання гіпотечних позичок.

Предсідник **Уляна Дячук** сказала, що УНСоюз пропонує ті користі членам, які відповідають усім вимогам, згідно з нашими давно встановленими правилами щодо гіпотечних позичок. Також зазначено, що гіпотечні позички УНСоюз уділяв багатьом ґенераціям, допомагаючи будувати церкви, клюби і народні доми.

Починаючи свій звіт, головний секретар **Марта Лиско** звернула увагу на брак охочих перебрати обов'язки секретарів та союзових активістів. Кожного року ми втрачаємо багато секретарів, які відходять на пенсію або стають непрацездатними, і дуже важко заступити їх іншими. Тепер ми начисляємо 51,772 члени. Ми маємо також 690 чинних пенсійних грамот.

У перших шести місяцях видано 229 нових грамот з вкладками на 50,510 дол., на суму забезпечення 4,363,650 дол. Видано 10 нових пенсійних грамот на суму 253,479 дол. З усіх 27 Округ УНС тільки 21 взяла активну участь в організуванні членів. Три Округи, які відзначилися найвищими успіхами – це Округа Вунсакет – 130 відс. річної квоти, Необ'єднані Відділи – 98 відс. і Округа Боффало – 45 відс. річної квоти. Найкращими організаторами у шестимісячному періоді були: Осип Гаврилюк – 360-ий Відділ, з найвищою сумою вкладок 6,342 дол.; Мирон Пилип'як – 496-ий Відділ з найвищим числом нових грамот, виданих 25 членам, і Леон Гардінк – 206-ий Відділ, який власними зусиллями переступив квоту Округи.

Марта Лиско також повідомила, що уже від січня відділи користуються новими книжками ставок (rate books) і забезпеченевими брошурами. Весною у багатьох Округах відбулися інформативні семінари про нові Асекураційні пляни, в результаті чого не відбулися літні курси для секретарів. У перших шести місяцях **86 відділів перейшли на пряме збирання вкладок** і в наступних шести місяцях набагато більше відділів перейде на цю систему. Ми звернулися за новими аплікаціями життєвого і пенсійного забезпечення. Більшість штатів вже затвердила ці нові аплікації. Ми ще чекаємо на затвердження штатів Нью-Йорку і Мериленду.

Другий заступник предсідника **Аня Дидик-Петренко** у своєму звіті вичислила розвагові програми, які вона підготовила для Союзівки цього літа, та подала свої зауваження про успіх сезону. Особливо вона висловила своє признання ведучій програмами на Союзівці Адріяні Рудик за чудово виконану працю. Кінчаючи, Аня Дидик-Петренко сказала, що виконування її обов'язків з такої віддалі спричиняє їй чималі труднощі.

Директор для Канади **о. д-р М. Стасів** у своєму звіті сказав, що крім виконування обов'язків, як секретар 49-го Відділу УНСоюзу, він мав труднощі знайти кандидатуру на голову Округи. Одначе, він має надію, що ця справа розв'яжеться.

Перший заступник предсідника **Стефко Куропась** поінформував про зустрічі, у яких він брав участь, та про підготову до Конвенції у Чикаго. Він також зосередився на проєкті Dial All Day for UNA. Ця програма є спрямована на здобуття фондів для „Українського Тижневика". Члени Союзу, які набудуть ці послуги, допомагають придбати гроші для „Українського Тижневика".

Предсідник **Уляна Дячук** у своєму звіті підсумувала діяльність УНСоюзу, зокрема видавництва, організаційного відділу, Корпорації Дому та Союзівки. Вона порушила справу обох видань, персоналу та потребу збільшення приходів з оголошень і передплат. Раз у місяць вона проводить зустрічі з редакторами обох видань. **Плянується нова стратегія здобуття передплатників.** Ми звернемося до кожного передплатника „Українського Тигневика" з проханням придбати нового передплатника. У придбанні адресарів ми звернулися до інших українських організацій, щоб могти розповсюдити наші видання. Продаж Першого тому Українського Тижневика („Volume I of the Ukrainian Weekly") був дуже успішним. Чистий дохід з продажу становив 6,500 дол., а пожертви для „Українського Тижневика" принесли 19, 176 дол. Другий Том Українського Тижневика появиться з кінцем року. У справі проблем обох видань вив'язалася загальна дискусія.

В загальному організаційні результати є невтішні, з огляду на брак професійних продавців. Як уже сказано, усі відділи перейдуть на пряме збирання вкладок, бо це буде вимогою Забезпеченевого Уряду Нью-Джерзі. Частину приміщення, яку займала Головна Канцелярія, вирішено винайняти першоклясному клієнтові, який зацікавлений переселитися до нашого будинку.

Літній прихід Союзівки був на такому самому рівні, як минулого сезону. З огляду на дощову погоду, цього літа багато гостей виїздили під час тижня. Хоча табори є заповнені, вони не приносять грошей, хіба що залишаться на Союзівці батьки і діди. Кошти забезпечення на Союзівці зростають. Кінчаючи свій звіт, предсідник повідомила, що довголітній радний Анатоль Дорошенко виявив бажання стати почесним членом Головного Уряду.

У червні відбулася зустріч Статутової Комісії, яка випрацювала пропозиції змін структури уряду УНСоюзу на корпоративну структуру. Це зроблено у зв'язку з резолюцією Конвенції УНС у 1998 році, яка уповноважила Головний Уряд провести референдум відносно цього питання. У жовтні пропоновані зміни друкуватимуться на сторінках наших обох видань для розгляду і коментарів членів, делеґатів і Головного Уряду. У грудні Головний Уряд під час Річних нарад остаточно перевірить запропоновані зміни і вирішить, чи ці зміни схвалити.

Головний предсідник Уляна Дячук з'ясувала причину зміни місця Конвенції з Чикаґо, як було переголосовано, на Союзівку. Головним чинником пропонованої зміни У. Дячук подала фінансові причини. Вона уважає, що Головний Уряд не мав потрібних даних на руках, вирішуючи це питання у грудні 1999 року. УНСоюз заощадив би гроші на видатках, пов'язаних з доїздом делеґатів, а Союзівка мала б значний прибуток.

Предсідник У. Дячук подала висліди недавніх опитів делеґатів минулої Конвенції: **Союзівка чи Чикаґо?** Деякі причини проти проведення Конвенції на Союзівці були: подані заощадження на перелетах є зависокі, бо є дешевші ціни на квитки. Доїзд до Союзівки є коштовний, довге очікування у їдальні і утруднений доїзд делеґатів з різних готелів буде забирати багато часу. І вкінці ми можемо не мати очікуваного прибутку. Постанова була зроблена Головним Урядом під час нарад у грудні 1999 року і ми повинні твердо триматися її. Також було підкреслено, що Пласт проводить свої дворічні наради і Союзівка і її заряд легко нагодує 200 осіб. Якщо ми проведемо нашу Конвенцію на Союзівці, то може й інші організації підуть цим шляхом. Іван Флис, директор Союзівки, у своєму недавньому листі до Екзекутивного Комітету запевнив усіх, що Союзівка спроможна прийняти цю Конвенцію.

Більшість опитаних делеґатів висловилася за проведення Конвенції на Союзівці. У цій справі відбулася жвава дискусія, але при голосуванні три на два пройшов внесок підтримати постанову Головного Уряду. Це означає, що **Конвенція відбудеться у Чикаґо** під час тижня Меморіял Дей у 2002 році.

Річні збори 496-го Відділу ім. Т. Шевченка

19 серпня ц. р. 496-ий Відділ ім. Т. Шевченка провів звичайні річні звітно-виборні збори. Було присутніх 79 дорослих і 34 дітей. Секретар Мирон Пилип'як звітував за минулий звітній період. Він детально розповів про свою працю протягом року, про очікуване відкриття першої Української кредитівки на західньому узбережжі Америки. Було вибрано нову управу в складі: голова – Ганна Партика, заступник голови – Ольга Василишин, секретар – Мирон Пилип'як, заступник секретаря – Олег Деркач, голова суспільної опіки – Ярослава Пилип'як, члени – Ольга Кухар, Ірина Брудна, рекордовий секретар – Роман Василишин. Головою Контрольної комісії обраний Валентин Оліферук, члени – Федір Гринів, Юрій Білан.

Відбувся маленький концерт з участю дітей. Учасники зборів оцінили обід, який приготували Ольга Василишин і Люба Теодорович.

Ганна Партика,
голова відділу

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Перша в Америці пластова оселя відзначила 50-річчя

У суботу, 22 липня ц. р., почалася ювілейна ватра з нагоди 50-річчя пластової оселі „Новий Сокіл", недалеко міста Баффало. Запалили її ст. пл. Данило Бутенко – голова святкувань, пл. сен. Ярослав Пришляк і представники всіх уладів. Пролунали слова привіту голови Крайової Пластової Старшини, пл. сен. Бориса Павлюка та голови Головної Пластової Булави, пл. сен. Людмили Дармограй, після чого пл. сен. Марта Стасюк поділилася з присутніми спомином про веселу пригоду юнака на першому таборі на „Новому Соколі" в 1951 році. У другій частині ватри опрацьований старшими пластунами Тарасом Матлюю і Романом Диким монтаж пісень виконали всі учасники табору під звуки гітари, на якій грав ст. пл. Мирон Геник. Ватру вміло провадила ст. пл. Богданна Снігур.

„Новий Сокіл" ще, мабуть, такого великого кола не бачив, як того вечора, коли всі присутні, взявшись за руки, заспівали „Ніч вже йде...".

Офіційне відкриття ювілейних святкувань „Нового Сокола" відбулося у п'ятницю, 21 липня, увечорі, а ранком у суботу відбувалися спортові змагання, в яких брали участь також батьки пластунів. Не бракувало й малят з табору „Пташат", який провадила Марта Єлеїв-Брувер. В ту суботу вони саме завершували своє однотижневе таборування. У великому шатрі можна було оглянути виставки світлин з пластових таборів минулого півстоліття і величезну колекцію таборових відзнак з приватної збірки братчика, пл. сен. Ярослава Пришляка. Приємною несподіванкою була поява нових лавок біля каплички, що їх для старших громадян змайстрував ст. пл. Тарас Тютюнник.

Ювілейну ватру попередила Служба Божа і Панахида, яку відправили оо. Петро Витвицький і Степан Кукліч.

В неділю, 23 липня, відбулася парада перед провідниками ГПБ і КПС та сеніорами, які прибули на наші святкування не лише з Баффало, але і з віддалених міст США і Канади. Голова ОТК, пл. сен. Марко Стасюк передав офіційно грамоти заслуги тим, що віддали свою працю й зусилля для розбудови „Нового Сокола", а згодом, на просторій сонячній поляні, відбулася святкова програма. Всі учасники табору, від найменших до найстарших, виконали пісню „Нового Сокола", яку написали ст. пл. Дарка Ганкевич і ст. пл. Мирон Геник.

Провід таборів в цьому ювілейному році складали голова ОТК пл. сен. Мако Стасюк – адміністратор, референт таборів пл. сен. Богданна Долішна і її заступник, пл. сен. братчик Ярослав Пришляк, помічники адміністратора – пл. сеніори Наталка і Юрій Горчинські, керівник кухні – пл. сен. Марта Стасюк, інтендант Христя Коновка, скарбник ОТК – пл. сен. Юрій Пашковський, помічники – книговоди ст. пл. Христя і Ліда Пашковські, медична сестра – пл. сен. Реня Стасула, відповідальні за басейн – ст. пластуни Павло і Катерина Левани. Комендант юнацьких таборів „Шануймо минуле, лицем уперед" – ст. пл. Данило Бутенко, писар – ст. пл. Дарка Ганкевич, бунчужна – ст. пл. Богданна Снігур.

Комендантка табору новачок – „І виріс там бур'ян" – ст. пл. Тамара Ганкевич, писар ст. пл. Адя Кашуба, бунчужна – ст. пл. Наталка Кравців. Комендант таборів новаків „Довкола світу" – ст. пл. Доріян Федьків, писар – ст. пл. Андрій Ганушевський, бунчужний – пл. юнак Маркіян Добчанський.

Провід табору не забув Начального Пластуна – проф. Северина Левицького – „Сірого Лева", який з допомогою пл. сен. Маріяна Борачка в 1950 році закупив цю посілість. З його могили привезли землю, яку розкинули біля каплички „Нового Сокола". Кожного року, під час таборів і в річницю його смерти, 30 січня 1962 року, пластуни везуть на його могилу, де теж спочиває дружина Оксана, вінок з галузок смерек „Нового Сокола".

Пісня „Пусти мене, мамо, до табору", яку співало новацтво на пластових таборах в Україні – Старяві чи Остодорі, та згадка про тих, які нашу пл. оселю відвідували, – Начального Пластуна Олександра Тисовського, Начального Пластуна Юрія Старосольського, пл. сен. Атанаса Фіголя та інших пластових провідників після приємних переживань на „Новому Соколі" супроводжувала мене додому.

пл. сен. **Оля Чмола**

Ювілейна ватра.

Табір пташат.

Сеніори і старше пластунство на святкуванні 50-річчя табору.

Табір новачок „І виріс там бур'ян".

Українські дні у Чикаґо

Традиційні Українські дні у Чикаго організувало 9 і 10 вересня Іллинойське відділення Українського Конґресового Комітету Америки, що у Чикаго, під головуванням інж. Ореста Бараника.

Українське село, де відбулось свято, розміщене близько до центру міста і вабить українським духом, золотими банями церков та музеями українського народного та сучасного мистецтва.

На українських днях у Сміт-Парку свій хист показали танцювальні ансамблі „Водограй" та „Україна" при Осередку СУМ ім. М. Павлушкова в Чикаґо, оркестра „Беркут", вокальний ансамбль Євангельської церкви, співачка з України Марія Помірча, бандуристка Леся Клімченко та дует „Обрії", музичні гурти „Львів'яни", а також „Явище" та „Джерело" з Чикаґо. Усю програму підготував Мирон Куляс.

Виступи сенатора стейту Володимира Дудича, консула України у Чикаґо Людмили Протасової, представників муніципальної та стейтової влади підкреслили важливість свята.

1-ий Федеральний щадничий банк „Певність" розіграв у лотерею великий кольоровий телевізор, „American Airlines" – авіаквиток на літак. Багато цікавих дарунків отримали гості фестивалю і від компанії Вестерн Юніон. Ніхто не пішов з порожніми руками, а старші отримали солом'яні брилі з емблемою фірми. Здавалося, що свято відбувається в Сорочинцях. Приємною несподіванкою для всіх, хто відсилатиме гроші в Україну через Вестерн Юніон з 10 вересня по 10 жовтня цього року, є безкоштовна телефонна розмова з рідними. В інтерв'ю чикаґській радіопрограмі „Українська хвиля" відповідальний працівник цієї компанії Олександер Гомелля сказав, що проведення днів української культури допомагає зберегти індивідуальність нашої громади в американському світі, об'єднує і зближує людей.

М. Климчак,
редактор радіопрограми „Українська хвиля"

ВІСТІ З КАНАДИ

Відзначення Дня незалежности України в Оттаві

Амбасадор України Юрій Щербак, радник Олександер Горін та військовий аташе полковник Олександер Шемет вітають гостей.

У середу, 23 серпня, в посольстві України відбулося прийняття для дипломатів інших країн, представників уряду та української канадської громади. На пресовій конференції посол України Юрій Щербак подав огляд досягнень української держави за дев'ять років незалежности. Опівдні при вході до залі в посольстві гостей вітали Надзвичайний і повноважний посол України Юрій Щербак, радник Олександер Горін та військовий аташе полковник Олександер Шемет. 24 серпня, за старанням Оттавського відділу Конґресу Українців Канади, біля міської ратуші був вивішений український прапор.

В неділю, 27 серпня, заходами Українсько-канадської асоціяції професіоналістів і підприємців, під патронатом Конґресу Українців Канади, на українській католицькій оселі в Квебеку відбулось свято, програма якого включала панелеву дискусію на тему 9-ої річниці, спортові гри, збирання грибів у лісі біля озера, дитячі розваги, купання в озері. Відкриття і піднесення прапорів та офіційна частина розпочалися о 2-ій годині по полудні.

Програму вела президент Українсько-канадської асоціяції професіоналістів і підприємців в Оттаві Оксана Ярош. Церемонію піднесення трьох прапорів – українського, канадського і квебецького провів пл. сен. Борис Сірський з пластовим юнацтвом Куреня ім. Володимира Івасюка. Після цього учасники заспівали український і канадський гимни. Від посольства України зі словом привіту виступив радник посольства Олександер Горін, а від Конґресу Українців Канади привіт прочитала заступник голови Юлія Войчишин. Голова УКАПП Оксана Ярош подякувала за участь і запросила на Молебень за український народ, відправлений о. Кирилом Микитюком з Української Католицької Церкви та о. Ігорем Куташем з Української Православної Церкви.

Юлія Войчишин

Крайова пластова зустріч-2000

В неділю, 13 серпня, завершилася двотижнева Крайова пластова Зустріч-2000. Понад триста українських пластунів і пластунок зі всієї Канади з'їхалися на оселі франко-канадських скавтів Авакаменж-Міно (недалеко Лоу, Квебек, що біля Оттави), щоб відзначити ювілейний християнський 2000 рік, застосувати на природі знання з мандрівництва, відчути й оживити українську присутність у столиці Канади.

– КПЗ-2000 своєю програмою практичного пластування серед Богом створеної природи, своїм духовним та народним календарем, дружніми змаганнями стане нагодою для відновлення духу дружби та співпраці між пластунами Канади, – такими словами вітала учасників голова організаційного комітету зустрічі Ліда Міґус.

Начальний пластун Любомир Романків, який прибув зі США на запрошення Крайової пластової старшини, визнав успішним виконання наміченої програми.

Дощова погода гартувала, але не зламала пластунів з Калґарі, Едмонтону, Вінніпеґу, Сент-Кетеринс, Гамільтону, Торонто і Монреалю. Град і блискавка, яка розторощила дерево поблизу табору наймолодших дівчат, вкарбовуються в пам'ять, але радше як доказ, що „ніщо нам лихо, ні пригоди", як співали закарпатські пластуни. Юнацтво відбуло мандрівки, починаючи з відвідин печер і підземної ріки та їзди верхи для молодших, кількаденних експедицій канойками по ріці Ґатіно для старших. В сталих підтаборах на оселі молодь відновлювала призабуті навики будування щоденних дерев'яних споруд без цвяхів (столів, вішаків тощо) та спорудження грандіозних вхідних брам. Зусилля пластунів були належно оцінені господарями оселі: більшість споруд буде збережена для майбутнього вжитку.

Таборовики відвідали парлямент та музей цивілізації в столиці Канади. Духовну програму спільно проводили православні та католицькі капеляни, які своєю щоденною почерговою присутністю вкраплювали духовність в таборове життя. Торонтські Владики Корнилій (УКЦ) і Юрій (УПЦ) 6 серпня разом прибули на архиєрейські відвідини. Рівень своїх осягів учасники змогли перевірити в міжкуріннних змагах. Юнацтво індивідуально і групово здобувало точки в спорті, пластових вмілостях та природознавстві. Перше місце серед хлопців здобув курінь ім. Івасюка з Оттави, а серед дівчат – 4-ий курінь ім. Лесі Українки з Торонто. Фотохроніка подій розміщувалася на веб-сторінці: http://web.ncf.ca/plastottawa, дозволяючи батькам вдома слідкувати за успіхами своїх дітей. Всі учасники отримали на місці ілюстрований журналик про свої табори під назвою „Буря в кухні".

КПЗ-2000 відбулася завдяки зусиллям членів та батьків-добровольців Пластової Станиці в Оттаві, за підтримкою Крайової пластової старшини в Торонто та активістів по всіх пластових осередках Канади.

Роман Ващук,
пре-референт КПЗ-2000

Зустріч д-ра Юрія Щербака з комітетом фонду „Поміч Україні"

З ініціятиви голови комітету Фонду „Поміч Україні" Суспільної служби українців Монреалю Богдана Баб'яка вже другий рік близько тридцяти студентів і учнів середніх шкіл України дістають одноразові стипендії по 250 канадських долярів на особу. Фундаторами цих стипендій є українські мешканці міста і його околиць.

25 серпня ц.р. під час перебування в Монреалі Посла України д-ра Юрія Щербака комітет запросив його на зустріч. Представники комітету Богдан Баб'як, Адольф Гладилович і Степанія Звонок поінформували гостя про те, що на нинішній навчальний рік стипендії Фонду одержали 29 юнаків і дівчат з Києва, Донецького, Дрогобича, Золочева, Луганського, Львова, Рогатина, Рубіжного, Севастополя і Тернополя. Посол схвалив надання допомоги молоді з усіх регіонів України.

Адольф Гладилович

Вечір в пам'ять В. Івасюка

Фінансова комісія Америки СФУЖО влаштовує вечір в пам'ять Володимира Івасюка „Пісня буде поміж нас", прибуток з якого призначений на меморіяльний музей його імені в Чернівцях. Вечір відбудеться 8 жовтня ц. р. о 4:30 год по полудні в Українському освітньо-культурному центрі у Філядельфії. На вечорі виступлять баритон Ярослав Гнатюк (фортепіяно – Світлана Гнатюк та Ірина Пелех-Зварич), І. Праско, О. Радченко, З. Кметь і М. Гил. Програму веде Ірина Куровицька, голова Союзу Українок Америки.

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

30 вересня – забава з нагоди 50-річчя Пластової станиці у Гартфорді в Українському Народному домі **(961 Wethersfield Ave.). Початок о 5:30 веч.**

◆

1 жовтня – відзначення 100-ліття з дня народження інж. Степана Куропася. Поч. о 1-ій год. в Українському Культурному осередку в Чикаґо **(2247 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622).** Тел. **(773) 489-1339.**

◆

1 жовтня – доповіді Ірини Куровицької і Надії Шмигель про працю Союзу Українок в Україні, Фінляндії і Бразилії в приміщенні НТШ **(63 4th Ave., New York).** Поч. о 2-ій год. по полудні.

◆

1 жовтня – Український фестиваль СОУК в Менор коледжі, Дженкінтавн, Па. Початок опівдні.

◆

7 жовтня – посвячення пам'ятника на могилі Юрія Старосольського в Бавнд-Бруку, о 3-ій год. по пол.

◆

8 жовтня – показ прозірок Андрія Демуса „Замки і твердині західньої України" в Інституті модерного мистецтва в Чикаго: **2320 West Chicago Ave.** Поч. о 1-ій год по пол.

◆

14 жовтня – святкування 50-річчя Відділу Товариства вояків УПА в Клівленді у Святопокровському центрі в Пармі: **6812 Broadview Rd., Parma Ohio, 44134.**

◆

27 жовтня – забава на Союзівці. Тел. **(914) 626-5641.**

◆

4 листопада – святкування 50-річчя Українського лікарського товариства Північної Америки в готелі Маріот, Нью-йорк. **Тел. (888) RX-UMANA. Факс (888) 55-UMANA. E-mail: umanajubilee@aol.com**

◆

18 листопада – з'їзд українських журналістів Канади в Торонто, у залі КУМФ: **вул. Блюр захід, 2118.** Поч. о 9-ій год. ранку. Факс для зголошень і порад: **(416) 323-3250.**

◆

19 листопада – відзначення 50-річчя Пласту в Кліфтоні, у приміщенні „Гай-скул": **333 Colfax Ave., Clifton.** Початок о 3 –ій год. по пол.

◆

Новорічна забава на Союзівці. Замовлення – до 16 жовтня. Тел. **(914) 626-5641.**

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?" є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклами. Тел. **(973)-292-9800, дод. 3040).**

УКРАЇНА І СВІТ

ЗУАДК звітує за велику працю

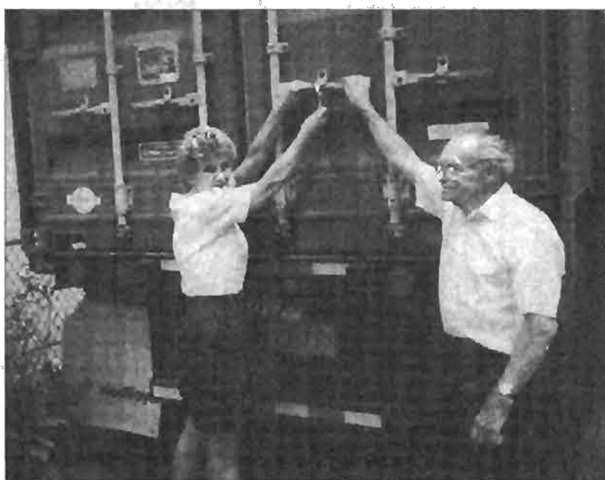
Гуманітарну поміч українським дисидентам Злучений Український Американський Допомоговий Комітет передавав різними шляхами ще під час комуністичного режиму. Систематична допомога почалася від 1992 року, коли Україна вже була вільною державою. Сотні пакунків з речами домашнього вжитку і медикаментами ЗУАДК висилав кожного місяця потребуючим землякам. До того часу ЗУАДК допомагав українцям в Бразилії, Арґентині, Італії, Польщі, Німеччині й Австралії, де діяли наші представництва. Від 1992 року ЗУАДК, як допомогова установа, почав одержувати „ґрент" від американської установи „Ейдженсі фор інтернешенел девелопмент" – на оплату висилки гуманітарної допомоги в Україну контейнерами.

У 1999 році перший раз одержано поважну суму – 60,000 дол. Її треба було використати до 30 червня 2000 року. Дотація була призначена виключно на оплату контейнерів в Україну та Казахстан. Вислано 12 контейнерів в Україну, один контейнер до Казахстану і 251 пакунок на індивідуальні адреси. У листопаді 1999 року контейнери вислано до Львівської обласної дитячої лікарні, заходом організації „Медична Допомога Україні від Спілки Української Молоді", вагою 20,417 фунтів, вартістю 145,000 дол., оплата – 4,000 дол. Провід організації: голова д-р Роман Дашавець, д-р Петро Козіцький і д-р Орест Козіцький – члени.

У грудні 1999 року заходом ЗУАДК-у вислано до представництва у Львові 670 пачок речей домашнього вжитку для понад 30 організацій, з медикаментами – для інтернатів, Спілки Політв'язнів, Сестриցтва Пресвятої Родини у Гошеві та ін. Вага вантажу – 19.737 фунтів, вартість – 60,000 дол., оплата висилки – 3,930 дол. У березні 2000 року до Казахстану вислано контейнер, де було 790 пачок з речами домашнього вжитку, вагою 30,551 фунтів, вартістю 100,000 дол., оплата висилки – 7,400 дол. До Луганська для „Просвіти" вислано 36 великих пакунків речей домашнього вжитку, вагою 31,700 фунтів, вартістю 40,000 дол., оплата – 3,940 дол. До Коломиї, для дієцезії Владики Павла Василика, вислано 42 великі пачки речей домашнього вжитку. Вага вантажу – 34,266 фунтів, вартістю – 53,000 дол., оплата висилки – 3,960 дол. До Івана-Франківська, для дієцезії Владики Іринея Білика, вислано 38 великих пачок речей домашнього вжитку, вагою 33,279 фунтів, вартістю 41,200 дол., оплата висилки – 3,960 дол.

Контейнери, вислані до Казахстану, Луганська, Коломиї і Івано-Франківська, були придбані заходом Ради оборони і допомоги українцям при УККА, голова мґр. Іван Буртик. У червні до Сарнів, Рівненської области, для громади Об'єднаних українських євангельських церков, вислано 700 пачок речей домашнього вжитку вагою 29,835 фунтів, вартістю 50,740 дол., оплата – 3,970 дол. Також вислано контейнер на адресу директора канцелярії ЗУАДК в Києві Віри Принько – 656 пачок вагою 27,000 фунтів, вартістю 51,500 дол., оплата – 3,480 дол. У вантажі – комплект дентистичного обладнання, рентґен-апарат, інвалідські візки, антибіотики, вітаміни і 22 велосипеди.

Від гуманітарної організації Вірджінії „Діти – це майбутність" вислано до Києва 829 пачок, де були медичні і шкільні прилади, комп'ютери, лікарняне обладнання. Вага вантажу – 29,150 фунтів, вартість – 127,000 дол., оплата – 3,980 дол. Тоді ж Українсько-Американська

Голова ЗУАДК-у д-р Лариса Кий і екзекутивний директор Степан Гавриш пльомбують контейнер.

культурна асоціяція в Річмонді, Вірджінія, (голова Олена Бойко, заступник Михайло Луців), приготовили контейнер для „Просвіти" у Севастополі – 408 пачок, вагою 27,237 фунтів, вартістю 70,000 дол., оплата – 3,850 дол. Вислано рентґени, дентистичні прилади та ін.

З головної канцелярії у Парсиппані, Український Народний Союз вислав 921 пачку з книжками до Києва для Інституту літератури ім. Т. Шевченка. Також завдяки Союзовій акції, вислано 115 пачок речей домашнього вжитку, котрі призначено для Спілки політв'язнів

Контейнер готовий до закриття після тяжкої праці добровольців.

Києва, та чотирьох українських греко-католицьких і православних парафій (Київського Патріярхату). Вага вантажу 42,679 фунтів, вартість – 70,560 дол., оплата висилки – 3,485 дол. Крім того, заходом ЗУАДК-у вислано контейнер на адресу директора канцелярії ЗУАДК у Львові д-ра Андрія Диди із 835 пачками вагою 34,568 фунтів, вартістю 70,000 дол. і коштом 3,935 дол. У вантажі вислано 100 пачок до „Просвіти" в Ужгороді, медичне обладнання, дослідні прилади для Українського державного лісотехнічного університету у Львові. Залучено 9 велосипедів та інші цінні речі.

У липні до канцелярії ЗУАДК-у в Києві вислано контейнер вагою 32,000 фунтів, вартістю 71,000 дол., оплата – 3,990 дол. Для Могилянської Академії – 100 пачок енциклопедії, яку закупив добродій Григорій Малиновський, коштом 25,000 дол., 42 пачки книжок для Національної академії оборони України, 37 пачок – для Екзархії УГКЦеркви Києва, 35 пачок обладнання для дизенфекції до лікарні у Броварах. У звіті додаємо видатки за 251 пачку речей домашнього вжитку до інтернатів, сиротинців і хворих та немічних земляків вагою 9,561 фунтів, вартістю 50,000 дол. і оплатою висилки – 6,120 дол.

Екзекутива ЗУАДК-у оцим висловлює щиру подяку установам, які організували висилку контейнерів у своїх місцевостях. Наша подяка Громадському комітетові об'єднаних українських організацій Гартфорду у проводі з інж. Олександром Пришляком, ініціятором висилки 160 пачок в Україну. Подяка родині американців Чарлза і Арлін Батс із Боєртавну, Па., які придбали 120 пачок; Мирося Матус (парафія УКЦеркви Редінґ, Па.) і Марійка Циган (парафія УКЦеркви у Стов, Па.) приготовили 110 пачок. Комітет „Допомоги Україні і Дітям Чорнобиля" в Чері Гілл, Н. Дж. у проводі з Ольгою Причко приготовили 100 пачок для українських Сестер-Василіянок. Шерон Пригода, Гануся Николишин і Ліон Гардінґ в місцевості Вунсакет приготовили десятки цінних пачок речей домашнього вжитку для Сестер- Василіянок Івано-Франківська. Щира подяка Михайлові Кузьмі із Меритавну, Н. Дж. за придбання 72-ох велосипедів та інших речей на висилку в Україну.

Всіх добровольців згадати не можна, їх багато. Але ми дякуємо Петрові і Ірині Щербам із Вілмінгтону та Володимирові і Іванні Возьним із Філядельфії за збірку речей нових і вживаних на сотні-сотні пачок, які привозили і привозять майже кожного тижня до канцелярії ЗУАДК-у. Всім, хто помагав в акції висилки контейнерів, висловлюємо щире спасибі.

Екзекутива ЗУАДК-у

Від громади в Томс Рівер

Громада в Томс Рівер, Н. Дж., хоч і невелика, але жертвенна на національні цілі, тому щиро відгукнулась на заклик головного редактора „Вечірнього Києва" Віталія Карпенка про підтримку цього часопису. 50 долярів дав Іван Васьків, по 20 долярів Михайло Ющак, Іван Ільків, по 10 долярів Петро Крутій, Богдан Бортник, Василь Чех, Іван Петришин, Богдан Гупаловський та Ярослав Тимків, по 5 долярів Михайло Шевчик, Володимир Дзюбановський, Юрій Карач, Іван Вацлавський, Любомир Ратич та Стефан Дайсак . Шкода, що через обмежений час В. Карпенко не міг відвідати нашу громаду. Також жертвенно відгукнулась наша громада на збірку Фонду ОУН, пожертвувавши 200 долярів. На Світовий Конгрес Українців громада зложила 595 долярів, причому найбільше дав Українсько-Американський клюб – 500 долярів.

Іван Ільків,
Томс Рівер, Н. Дж.

Ще раз про лотерею DV

Прочитавши в „Свободі" про лотерею DV-2002 і переглянувши англійський і в польському перекладі текст DV-2002, я зауважила, що деякі пункти треба пояснити докладніше. Фотознімок має бути зроблений не давніше, як впродовж останніх шести місяців, не можна посилати фотокопії, на відворотній стороні латинською азбукою друкованими літерами треба подати прізвище та ім'я. День і рік народження кожного пишеться цифрами, але місяці – словами. Треба подати усіх членів, навіть у випадку розлученого подружжя. Жінка може подати імена усіх її дітей, якщо одружена не вперше, прізвище останнього чоловіка, а якщо знову одружена – теперішнього. Підпис на поданій анкеті має бути власноручний, звичайний і не друком. Заявник повинен бути готовим до повторення свого підпису під час інтерв'ю в консульстві.

Оксана Галицька,
Мишиген

Хто, де і скільки?

За даними офіційної статистики, середня заробітна платня українця становила у липні 228 грн. 78 коп. Отож, за одну годину українець заробляє у середньому 1 грн. 82 коп. У США закон передбачає, що за годину працівник має отримати не менше як 5 долярів.

Найбільше заробляють кияни – 412 грн. 26 коп. На другому місці запоріжці – 297 грн. Далі – донеччани, дніпропетровці... А найбідніші області – Волинська і Тернопільська.

Свято українських богатирів

Не перевелися богатирі у Красенівці: водій В. Боярський протягнув руками п'ятитонну вантажівку дванадцять з половиною метрів і переміг у цій вправі, а у нагороду одержав порося...

Усе іде від землі. А чорнобаївська земля така масна, що хоч на хліб намащуй. Люди тут могутні, красиві. Воно й не дивно – козаки. Майже всі села на Чорнобаївщині - козацькі: Богодухівка, Тарасівка, Хрестителеве, Красенівка...

Красенівка – батьківщина найсильнішого борця світу Івана Піддубного. Тут він народився і змужнів, звідси пішов у світ, до слави. Віднедавна тут щороку проходить Всеукраїнське свято богатирської сили імені Івана Піддубного. От і цього року 26–27 серпня всі дороги вели до Красенівки. Учасників свята привітали телеграмами Президент України Л. Кучма, прем'єр-міністер В. Ющенко і голова Верховної Ради І. Плющ. А віце-прем'єр, голова аграрної партії України Михайло Гладій прибув на свято особисто.

Іван Піддубний! Тільки так може звучати ім'я українського богатиря. Адже дуб – священне дерево українців. Дуб дає силу. Діти, які граються під дубом, - здорові, веселі. На жаль, дібров в Україні майже не залишилось. Те, що збереглося, потребує особливого захисту. У Красенівці відбувалися не тільки змагання з греко-римської боротьби, тут не тільки піднімали гирі, вози, тягали автомобілі, переносили десятипудові мішки, билися на колодах, ходили на руках тощо. Тут були й елегантні виступи юних вершників з Драбова, виставка виробів народних майстрів, виступ творчого колективу Канівського училища культури і гурту „Перевесло" з Чорнобаю, концерт відомої співачки Ольги Павловської, щире спілкування і єднання людей.

Іван Піддубний – це наша слава, наша гордість. Тепер він повертається до рідного народу. Він, як ніхто, знав, що таке бути вільним, що таке бути українцем. І був ним завжди. Відомий російський борець Микола Разін згадував, що Піддубний завжди розмовляв українською мовою. Над канапою у будинку Івана Максимовича завжди висів портрет Т. Шевченка в обрамленні лаврового вінка. Під ним на поличці – ряд „Кобзарів".

За любов до України, до Шевченка Іван Піддубний зазнав переслідувань, але не скорився, як ніколи не піддавався на борцівському килимі.

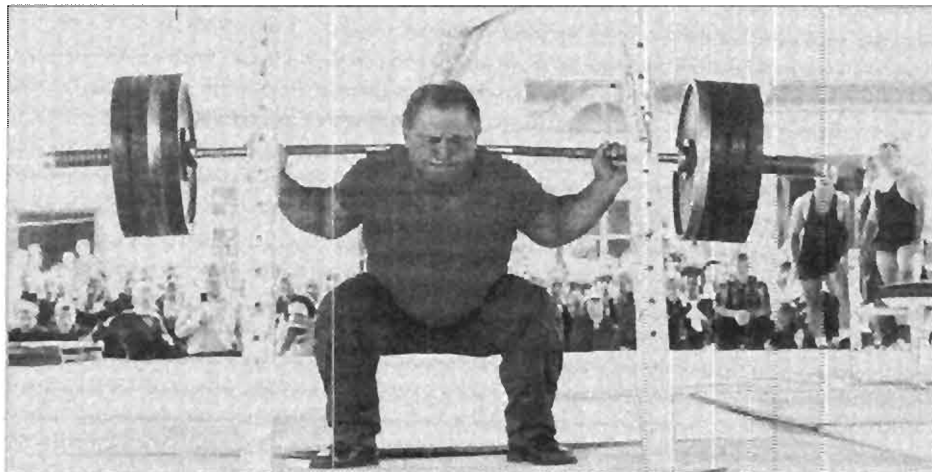
Олександер Вівчарик,
кор. „Свободи"

Серед гостей свята своєю схожістю з І. Піддубним вирізнявся літній, ставний чоловік. Як виявилося, це М. Кукуруза, який народився і більшу частину життя прожив у Казахстані. Дід Миколи виїхав з Миколаївщини у Казахстан ще до Першої світової війни. Але і він, і його син, і онук завжди розмовляли рідною мовою. Онука Миколи вийшла заміж за хлопця з Красенівки Івана Котляра-Піддубного, кандидата в майстри спорту з боротьби. Микола Кукуруза кожного року приїздить на свято у Красенівку.

Юні вершники з Драбова на святі.

Всеволод Бабенко – п'ятикратний чемпіон Европи і трикратний чемпіон світу з силового триборства серед ветеранів – має 63 роки.

Володимир Соломка автомашину протягнув лише на 3 метри менше від переможця змагань В. Боярського.

Стрілецьку громаду утворено в Кременці

У Кременці на Тернопільщині створено осередок Української стрілецької громади (УСГ) – другий в Україні. Перший був створений у Києві.

На зустріч з ветеранами УПА, членами ОУН в Кременці, і для заснування осередку УСГ приїхали представники організації Українських націоналістів з Києва і Арґентини: член Проводу ОУН, головний редактор журналу „Самостійна Україна", член Головної управи УСГ Павло Дорожинський і уповноважений ПУН на південну Америку, голова централі Українського товариства „Відродження" (Буенос-Айрес, Арґентина) Богдан Коваль та референт П. Дорожинського – Роман Періжок.

Відкрив урочисті сходини ветеранів голова Тернопільського обласного проводу ОУН Василь Олійник. Головою осередку УСГ обраний Анатолій Грицаюк, заступником – Віктор Юрченко (обидва – учасники бойових дій), секретарем – Юрій Блощук.

Після короткої перерви відбулось нагородження ветеранів УПА. За заслуги перед Україною і українським націоналістичним рухом Почесну грамоту і Лицарський хрест заслуги отримали М. Омельчук і А. Грицаюк. Грамоти підписані головою ПУН М. Плав'юком і головою ГУ УСГ А. Славичем.

Цього ж дня була утворена ініціятивна група з організації осередку в Тернополі. Очолив групу полковник Анатолій Остапчук.

Роман Періжок

Хвороби, що впали з неба

Левко Хмельковський

Світову пресу сколихнула вістка з Миколаївської области в Україні про те, що в селах Чаусові і Болеславчику спалахнула хвороба, причин якої не знають лікарі. Захворіли понад 330 осіб, зокрема 170 дітей. Водночас екологи висловили думку, що лихо викликали рештки ракетного пального - гептилу, яке зливали на землю військовики ракетної бази, яка була донедавна поблизу районного містечка Первомайського. З цього приводу преса пригадала Чорнобиль, облисіння дітей в Чернівцях... Звісно, ракетне командування, як і слід було очікувати, негайно відгукнулося спростуванням припущень, бо, мовляв, від 1978 року в цій місцевості жодних аварій з ракетами не було. А до 1978-го? А поза аваріями не міг гептил при ліквідації бази потрапити в землю?

З цього приводу хочу поділитися особистими свідченням про те, як падали з неба на землю початки майбутніх хвороб і епідемій. У порівняно недалекі молоді роки мені випало служити механіком стратегічного літака Ту-16 в місті Прилуках на Чернігівщині, де базувалися два полки, тобто 60 велетенських носіїв ядерної зброї. Пізнішу модифікацію цього літака Ту-160 Україна на сплату боргу за газ саме з Прилуків передала Росії. Літак Ту-16 брав у свої баки майже 44 тонни пального. Три 16-тонних авта-паливозаправники треба було мені спорожнити, щоб наповнити черево своєї машини. Потім зброярі чіпляли силу-силенну фугасних бомб (атомна бомба вмішувалася лише одна і тільки на спеціяльних тренуваннях) – і літак був готовий до далекого лету. Бомби він мав скинути на степовому полігоні біля Херсону (читали «Тронку» О. Гончара?), куди спершу вилітав, доки ми готували інші машини до лету, літак – розвідник погоди. І ось уже двадцять велетенських літаків нашого полку один за одним важко

(Закінчення на стор. 14)

Українське диво, збережене в Польщі

Нотатки із святкування у Хшанові ювілейного року в першій церкві на виселенні

Хшаново. Тут відважний отець Мирослав Ріпецький, не діставши дозволу польської комуністичної влади, в 1947 році почав відправляти перші Богослуження для нещасних, насильно вивезених з прадідівських земель, побитих долею людей. Тут вже в 1947 році відбулося Перше Причастя дітей. Сюди з-понад 50-кілометрової віддалі сходилися наші сестри і брати, щоб почути заборонене Боже Слово рідною мовою, щоб посвятити паску...

Сотні людей з'їхалися відзначити цю велику подію. Субота, 15 липня 2000 р. Маємо їхати до Хшанова. Для мене це точка на мапі, а властиво, навіть на мапі її не можна знайти... О 6-ій годині ранку вирушуємо автом з Варшави на північний схід. Спершу рівнина, потім хвилястий терен, багата зелень купається в ранніх проміннях сонця. Нарешті – Елк. Куди далі? Шукаємо, блукаємо... І нарешті молодий чоловік пропонує нас туди завезти. З бічної дороги з'їжджаємо на польову дорогу без якого-небудь напису в маленьке село. А тут людей! Авт! Автобусів!

Під відкритим небом лунало глибоке „Вірую", яке тримало на дусі і втримало цю частинку нашої громади, яка через „Акцію Вісла" з автохтонного населення була перетворена в нову національну меншину. Громаду, якої по 2–3 родини опинилися в чужих, часто вороже наставлених селах, щоб тільки у неділю зустрітися в Хшанові, щоб спільним „Вірую" додавати собі сили в боротьбі з тяжкою долею.

Велика поляна з малою капличкою. Митрополит Іван Мартиняк в сослуженні великого числа священиків, поміж ними й представників польського єпископа, відправляє Богослуження. Люди масово приступають до Святого Причастя, молитовно співає хор. З-за хмар час від часу виглядає радісне сонце: сьогодні вже можемо вільно молитися! Ряди пластунів поміж прочанами. Тримають 17 ікон. Після Служби Божої – посвячення води, а тоді – посвячення ікон. Починається святкова церемонія: викликають представників 17-ох парафій, які за прикладом Хшанова почали творити переселенці на чужих землях. Кругом поляни стоять 17 хрестів. Кожний – інший. Кожна парафія поставила свій – в пам'ять заснування парафії. Парафіяни фотографуються коло своїх хрестів зі своїми іконами. Радісний настрій, милі зустрічі... Люди обіймаються, не в одного – щира сльоза в очах...

При вході до каплички, що коло поляни, фотографії першопочатків першої парафії і напис: „Твоє діло не пропало". Так, не пропало. І головна тема проповіді Митрополита „Не слухай людей, а слухай Бога" була провідною в житті виселенців. Не слухали заборони молитися рідною мовою, а слухали Слово Боже так, як своїм прикладом їх вчив св. п. о. Мирослав Ріпецький. Тому пережили ці трагічні події, тому і вросли в новий ґрунт і плекають свою релігію, звичаї, культуру...

Голова Союзу Українок Польщі Катерина Сіроцька знайомить мене зі старшою панею. Катерина Константинович – її перша вчителька. Пережила Явожно. Як вийшла, змушена була вчити по-польськи. Боже, скільки ці люди пережили? Стискаю руку з пошаною.

Пані Катруся знайомить мене і з головою СУП, відділу в Круклянках, Анною Цалкою та головою СУП в Ґіжицьку Марією Туз. Маємо запрошення їх відвідати. Поміж прочанами – д-р Марія Шептицька, внучка брата Митрополита Андрея Шептицького.

Гарними краєвидами, покрученими дорогами доїздимо до дому панства Цалкіз. Святково вносять ікону у свою хату. Ікона тепер буде переходити з хати до хати, від родини до родини. Спільними молитвами її будуть супроводити рідні та друзі, аж на кінець, обійшовши всіх парафіян, увійде назавжди в церкву. Кличуть нас подивитися на неї. Будується серед зелені, традиційна і водночас модерна. Запроєктував цю красуню знаний в Польщі і Україні архітект Богдан Боберський. Вже три бані майже готові, от-от будуть їх підіймати на церкву. Буде гордість Круклянок і околиці. Бо до парафії належить 22 села, приблизно 1000 парафіян. Церква буде прикрашена вишиваними рушниками та обрусами, яких вже вишила золотими руками Ганна Цалка багато метрів. І вся її хата у вишивках. Пан Цалка заряджує будовою церкви. До Ґіжицька дорога вела хвилястим тереном з мальовничими озерами. Відкриваємо „Мазури". В'їздимо в місто. При головній дорозі чудо: наша церква серед зелені, просто проситься на знимку!

До церкви саме входить велика група польської шкільної молоді, польські сестри вияснюють. А ми молимося і дивуємося: як ці люди, вивезені насильно майже без нічого, опинившися в чужому середовищі, часто неприхильному, часто переслідувані, зуміли встати твердо на ноги, зберегти себе і створити без усякої зовнішньої допомоги такі чудові церкви! Марія Туз запрошує в залю під церквою. Тут мистецька виставка вишивок. Старих „зі скрині", і сучасних. „Це мережаний фартух моєї бабуні.., хотіла бути в нім похована... Я випросила собі на пам'ятку... Це сорочка моєї мами... Це вишивала... А от і моя шлюбна сукня...". Біла сукня прикрашена чудовою вишивкою, така ж і на сорочці молодого. От молодці! Шанують і плекають своє, рідне.

Дай Боже українським жінкам-матерям і надалі виховувати сильне та здорове покоління, дай Боже Союзові Українок Польщі нести смолоскип світового українства у нове тисячоліття!

Повертаємося до Варшави. Горбочки, озера, села. А на дахах декотрих хаток, як і на електричних стовпах, зі своїх гнізд радісним клекотом з нами прощаються лелеки.

Оксана Соколик

Проща в Зарваниці

Після завершення Синоду Єпископів 2000 року Владики взяли участь у всеукраїнській прощі до Зарваниці, 23 липня 2000 року. На прощі Апостольський Нунцій Архиєпископ Микола Етерович виголосив лист Папи Івана II. У цьому листі до Кардинала Пуліча, Архиєпископа Врґбосненського (Сараєвського), Папа, між іншим пише:

„Добре знаємо, що впродовж століть у світі проявлялися визначні свідчення набожности до Пречистої Діви Марії. Відомо, що це особливо відноситься до Греко-Католицької Церкви України, яка часто збиралася у Богородичній Святині в Зарваниці. Тому ми бажаємо, щоб скріплювалися душі в Україні належним почитанням і пошаною до Матері Церкви, а передусім новою набутою силою і заохотою до здійснення діл побожности.

Зрушені великою любов'ю... призначаємо Тебе Надзвичайним Посланником, щоб Ти був на цій прощі, нашим голосом, щоб зібрані вірні одностайно сприйняли цей пресвітлий Великий Ювілей з відновленою заохотою і думкою. Рівно ж поручаємо Тобі Нашим Іменем і Владою Нашою, щоб Ти передав усім зібраним учасникам цієї події палке вітання і Наше Апостольське Благословення, щоб стало воно вісником Божих благодатей і свідченням кращих часів".

З Ватикану, дня десятого, місяця червня, року 2000, нашого Понтифікату двадцять другого

Іван Павло II

Головну проповідь під час Служби Божої на прощі у Зарваниці виголосив Надзвичайний Посланник Папи Івана II, Кардинал **Пуліч**, котрий підкреслив:

„Ми, слов'янські християни, поділяємось на православних і католиків. Все таки, усі ми маємо багато спільного. Спільним є й паломництво у відпустові місця, присвячені Богоматері Марії, в котрих оновлюємо свою віру і благаємо від Бога ласк. Тим показуємо, що ми є паломницька Церква, котра наслідує і шанує Марію, найвзірнішу вірницю і паломницю віри. Тому ви, українські християни, відвідуєте Зарваницю від XIII століття, відвідували ви і в часи, коли державна влада це місце перетворила у склади колгоспу. Покаянні і молитовні паломництва додавали Вам сили, щоб витримати неволі життя й зберегти національну ідентичність. Знаю, брати і сестри, що Україна знаходиться у періоді переходу у торгівельну економію. Цей болючий час пристосувань і пошуків спричинює жалібне явище: багато здібних до роботи батьків і матерів або не мають роботи, або недостатньо отримують за свою працю. Це викликає смуток у них або їхніх сімей. Вони зі страхом думають про майбутнє. Ювілей є відновою надії на перемогу добра над злом, відновою віри у Боже провидіння. Тому нехай це паломництво буде відновленням поодинокої і спільної надії".

Маестро О. Садовський – лицар Ордену св. Григорія

В неділю, 24 вересня, після ранішньої Служби Божої в українській катедрі св. Йосафата в Пармі відбулася церемонія присвоєння маестрові Орестові-Євгенові Садовському звання лицара Ордену св. Григорія, яку провів Владика Роберт зі священиками та з участю мирян.

Це звання надає Папа заслуженим особистостям, які були активні і плідні в різних ділянках культури та мистецтва. Маестро Орест Садовський довгі літа трудився як диригент церковних хорів в Інсбруку і Ляндеку, Австрія, та на нових поселеннях, при церквах свв. апостолів Петра і Павла в Клівленді, а згодом – св. Йосафата в Пармі. Був довголітнім диригентом церковного дитячого хору. Свого часу, ще в повоєнній Европі, диригував славним хором „Ватра", який успішно роз'їжджав по більших містах Швайцарії, Південної Німеччини та Австрії. Був засновником і диригентом мішаного хору „Дніпро" в Клівленді. Окрім організаторської діяльности, маестро Садовський – талановитий композитор.

Після врочистостей в церкві св. Йосафата був обід і коротка програма.

Ми вітаємо маестра Ореста-Євгена Садовського з винятково високим відзначенням та бажаємо нових творчих успіхів на прославу Церкви і рідного народу. На многії і благії літа!

Д-р Володимир Боднар

Дякуємо за пожертву

Шановні доброчинці з далекої Америки! Прийміть щиру подяку за вашу пожертву в сумі 1,550 долярів, яку ми отримали з рук Степана Поперечного. Окремо дякуємо пані Ользі Яремко, яка взяла на себе всі клопоти з організації і збору пожертв на будівництво нашої церкви. Також дуже вдячні працівникам Української кредитової кооперативи в місті Балтимор, штат Мериленд, що розмістили в себе банківський рахунок. Ваша пожертва дозволила вчасно провести оплату, щоб не зупинялася робота. Були б безмежно раді бачити вас на св. Літургії в новому храмі, яку плянуємо відслужити 21 листопада 2000 року.

Ярослав Онищук,
адміністратор будівництва
Церкви св. Архистратига Михаїла
в Тернополі.

Від редакції: *Ми вдруге вміщуємо листа Я. Онищука, оскільки при публікації його 2 червня в тексті було вказано, що парафія отримала пожертву не „з рук" С. Поперечного, а „від Степана Поперечного", а з цієї причини дехто з читачів сприйняв пожертву як дар самого С. Поперечного.*

ЛЮДИ ДІЯСПОРИ

Іван Яців: портрет мистця в інтер'єрі

Раїса Галешко

Мабуть, немало нас, в журналістській професії, почувається боржником совісти – боржником перед людьми, яких ми шануємо, обожнюємо, якими захоплюємось.., – але пишемо про інших. Скільки за довгі роки в пресі мною писано-переписано різних людських життів, з якими лише побіжно познайомилась... А близькі друзі, рідна мати.., – нариси про них постійно виношуєш лише в серці, бо ніби це щось персональне, й не випадає писати.

Так сталося й з моїм давнім приятелем, соратником, однодумцем, помічником – канадським художником з Віндзору, Онтаріо, Іваном Яцівим. Вже всі українські й неукраїнські газети написали цього року про те, що він став переможцем всеканадського конкурсу на дизайн 25-центових монет для кожного місяця 2000 року, оголошеного Королівським Канадським монетним двором. Із 66 тисяч учасників конкурсу, які представили свої проєкти монет на тему Канади у XXI столітті, монета Івана Яціва на місяць лютий визнана найкращою. Королівський монетний двір вже карбує по 50 мільйонів монет-переможців на кожний місяць, мільйони канадців і туристів вже носять в кишені монету, створену Яцівим. Вже подія втратила новизну. А я все готую слова, якими могла б розповісти про цю надзвичайну людину.

Познайомились ми восени 1991 року, коли я започаткувала в Торонто журнал "Всесміх" і шукала таланти в жанрі гумору і політичної сатири. Вони виявлялися один за другим, немов тільки й чекали, щоб з'явилося видання, де можна було б друкуватися. Іван Яців вирізнився серед усіх відразу: це був професіонал, талант і витончений політик в карикатурі! Він подарував дизайн обкладинки "Всесміху", і з тих пір майже кожну обкладинку журналу – ось уже понад сто випусків – прикрашає "гаряча" карикатура Івана Яціва. На його малюнках можна прослідкувати, крок за кроком, мовби у викривленому дзеркалі, події в Україні від початків її незалежности ("Всесміх" засновано у серпні 1991 року). Сила його політичної сатири велика! Бо ж відомо, що сміх – найсильніша зброя. Яців уміє висміяти безжально, однак політично коректно і з неодмінною любов'ю до Батьківщини. Його малюнок з дійною коровою в українському віночку, яка каже російській доярці "Навіть не приступай", був передрукований у 1992 році багатьма українськими газетами світу. "Вечірній Київ" тоді писав, що "Корову" Яціва треба побільшити до висоти десятиповерхового будинку і поставити на границі з Росією. Відверто скажу, працюючи в цьому жанрі багато років, я не знаю іншого карикатуриста-сатирика, якого могла б поставити поруч з Яцівим. Його відчуття реалій України вражаюче, так само, як і вміння передати з гумором характерні риси діяспорного українця.

Проєкти неофіційних марок-наліпок виготовлені І. Яцівим з метою поширення знань про Україну.

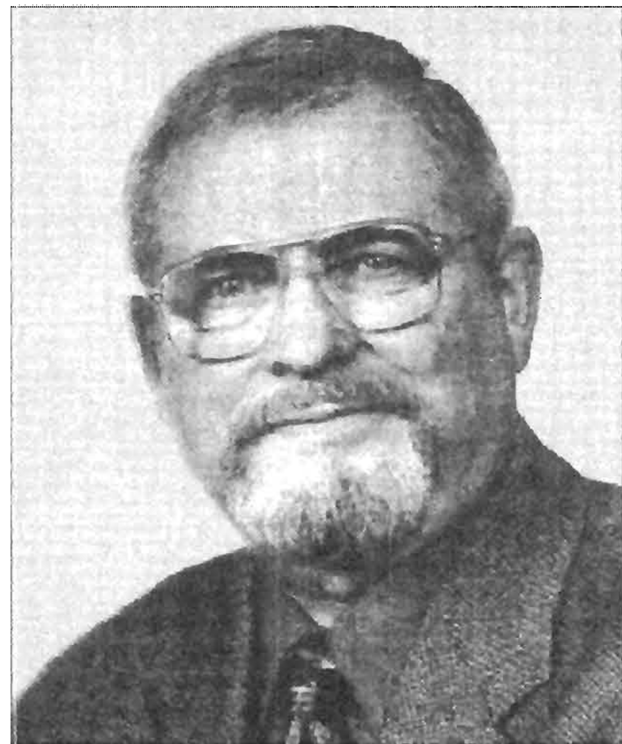
Ми не були сусідами – від Торонто до Віндзору годин п'ять автом. Тому ми часто листувалися. Іван давав мені, новоприбулій, цінні поради, як організувати видавничий бізнес, де і який папір купувати, і сам дзвонив до компаній, які фарби з якими поєднуються, як робити рекляму, які особливості діяспорного читача, що таке наша громада. Про себе писав мало, я лише довідалась, що працював художником-дизайнером для американської компанії алкогольних напоїв, пішов на ранню пенсію, малює і має свою "картинну галерею", жартував він, себто український цвинтар у Віндзорі з пам'ятниками за його проєктами. Одержавши перші малюнки Яціва, я не мала сумніву, що в жанрі карикатури він має багаторічний досвід – настільки довершеними вони були. Великим же було моє здивування, коли Яців признався, що до появи "Всесміху" він цим не займався, і лише завдяки появі гумористичного журналу в ньому народився карикатурист.

Монета Ingenuity за проєктом Івана Яціва визнана найкращою.

Під час наших коротких зустрічей цей надзвичайно скромний чоловік, замість розповідати про свою творчість, завжди говорив на ділові теми, зокрема – як втримати для діяспори єдине гумористичне видання. Найбільше ж розкривався в листах: ***"Що, чому і як?" завжди були провідниками в мойому творчому житті. Вони далі є і будуть до кінця. "Що, коли і як?" були мені провідними в проєктах канадської 25-центової монети на 2000 рік. Моя наполегливість доходила майже до фанатичного ступеня, бо хотілося залишити якийсь тривкий пам'ятник для країни, яка дала мені людську гідність бути її прибраним сином".*** Для "прибраної батьківщини" Яців протягом 17-літнього періоду виконав з 50 проєктів, тісно пов'язаних з Канадою, її осягами та історією. Перша його канадська монета була викарбувана 1983 року з нагоди 400-ої річниці заснування сером Гільбертом міста і порту Ст. Джонс Ньюфаунленд. 300 кращих художників-графіків Канади створили свої проєкти, але золота 100-долярова монета Івана Яціва була визнана найкращою. З тих пір уряд Канади щорічно запрошує його для участи в створенні проєктів пропам'ятних грошей та знаків урядової скарбниці, і український художник п'ять разів ставав переможцем престижних державних замовлень.

Іван Яців народився 1932 року в селі Колинці повіту Товмач на Івано-Франківщині. Його батьки, як і тисячі галичан, втекли на Захід від більшовицьких окупантів. В 1949 році родина Яціва опинилася в Канаді. В Україні встиг закінчити лише народну школу; середню освіту здобув у Німеччині; мистецтво вивчав три роки в Едмонтоні й Дітройті, а у Віндзорі в університеті вивчав скульптуру й офорт та графіку. Працюючи тридцять років як художник-графік для компанії "Гайрам Вокер", він в позаробочий час постійно творив для України. З 1962 року, коли в Дітройті, що через річку від Віндзору, поселилась славна Капеля бандуристів, він тісно пов'язує свою творчість з цим мистецьким колективом і приятелює з його провідниками й натхненниками братами Петром і Олександром Гончаренками. ***"Я довідався, що Товариство приятелів Капелі бандуристів випустило марку із зображенням учасників Капелі. Я висловив бажання подарувати свої проєкти для Капелі. Мушу признатись, що поштовх для цього мені дав сам "фанатик" бандури Петро Гончаренко, який всеціло віддавався цій справі. Друге, що штовхнуло мене на творення марок, була велика любов до нашого рідного краю. Болів я, що Україна, не маючи самостійности, не може й думати про власні марки для поширення у світі. Так я почав творити свою мініатюрну україніку".***

Художник Іван Яців

Першою була марка доброзичливости, пов'язана з турне Капелі, наступною стало популяризування Т.Г. Шевченка в молодім і старшім віці. Мініатюрна Шевченкіяна вийшла так мистецьки привабливою, що зворушила поштові уряди, – і розлетілись яцівські неофіційні марки по всьому західньому світі. Марки були двомовні і могли розповідати про Україну те, що забороняла імперія СССР. За 32 роки Товариством прихильників бандуристів було видано близько 160 серій мініатюрної правди Яціва про Україну.

Його метою стало створити бодай один проєкт офіційної марки чи грошової одиниці для Батьківщини. В 1992 році Яців випадково дізнався із журналу "Дзвін", що в Україні оголошено конкурс "Українська національна валюта: якому бути українському карбованцю?". Вістка дійшла до художника запізно, щоб міг розкинути широким творчим потенціялом, і все ж він взяв участь у конкурсі. У висліді – його чорно-білі ескізи паперових купюр і монет визнані кращими і Яців розділив першість у конкурсі з львівським художником Романом Дуб'яком. Здавалося, що заповітна життєва мрія близька до здійснення, що три декади сліпанини над мініатюрами одержать признання. Однак жодна монета його проєкту не була карбована.

"Раїсо Володимирівно, ви мусите розуміти, що я не шукаю слави. Моїм бажанням є дати Україні щось конкретне, що збуджує людські емоції. Я й інші такі як я, спроможні це зробити, та наші типові українські перепони такі великі: ігнорація, фаворитизм, некваліфікованість тих, що приймають рішення, ну і фанатизм, що граничить з дурнотою, а це є найважчим для поборення. Нам треба об'єднання мистців, творчих банків, конкурсів, як рівно ж і кваліфікованих журі – місцевих, крайових, а то й діяспорних. Тоді твори, запропоновані для нашої молодої держави, заманіфестують себе естетикою, логікою й емоційною діяльністю. Я іду назустріч багатьом, обертаюся прямо в жебрака, пропоную порадами, шкіцами, але мій голос – це голос в пустині.

(Закінчення на стор. 17)

ЗВІДУСІЛЬ

Билла Клінтона серби засудили на 20 років

Показовий суд в юґославській столиці Белґраді заочно засудив до 20-річного позбавлення волі 14 західніх політиків за недавнє бомбардування Юґославії. Серед засуджених – Билл Клінтон, Тоні Блейр і Жак Ширак. На засуджених розіслано пошукові листи. Сербський адвокат Клінтона сказав на процесі, що хотів би застрелити президента США.

Дума Росії вимагає роз'яснень

Нижня палата російського парляменту з ініціятиви комуністів зажадала з'ясування обставин відкриття меморіялу на могилі розстріляних біля Твері 6,300 полонених польських офіцерів. Депутати назвали незрозумілим дозвіл уряду Росії на відкриття пам'ятника, виданий Польщі, яка погодилася відкрити на своїй території представництво Чечні. Дума зажадала обстеження стану поховань совєтських вояків на терені Польщі.

Жертви НКВД виявлені під асфальтом

Робітники, які ремонтували вулицю в польському місті Слупську, виявили під асфальтом кістяки кількох десятків людей. Викликані на місце події спеціялісти встановили, що тут були закопані тіла учасників руху опору – жертв совєтського НКВД і польської Служби безпеки, чия садиба містилася поруч.

Останній лет „Конкорда"

Надзвуковий літак „Конкорд" здійснив без пасажирів прощальний лет з летовища Кеннеді в Нью-Йорку до Европи. Після липневої катастрофи такого літака, у якій загинули 113 пасажирів, французькі авіялінії відмовилися від використання цих машин. 12 літаків передані на удосконалення, але фахівці сумніваються, чи вони повернуться на небесні траси.

Сусідка померла рік тому

У американському повіті Моріс виявлено кістяки 56-річної Дженіс Петровської та її песика – через рік після смерти. Сусід побачив біля будинку торішню газету в пластиковому пакеті і наважився через відчинене вікно залізти до будинку, де померла „сиділа" на підлозі. Слідів насильства не виявлено. Термін смерти встановлено на червень минулого року. Сусіди сказали, що покійна була надто агресивною і нікого не допускала до своєї садиби, а в дітей навіть стріляла з пневмогвинтівки.

Ракета влучила в садибу британської розвідки

Минулого тижня в Лондоні невідомі зловмисники влучили ракетою малого калібру в садибу британської розвідки Мі-6 на березі Темзи. Людських жертв немає, але припинення руху біля будівлі викликало серйозні транспортні проблеми в столиці.

Свято гуцулів в Коломиї

(Закінчення зі стор. 1)

Коломия – ворота Гуцульщини. Саме через неї і ведуть основні шляхи в українські Карпати, де живуть гуцули. Ще 1861 року коломийський поет і священик Лука Данкевич у вірші „Коломия" називав Коломию столицею Гуцульщини і царицею Покуття. Хоча до справжніх смерекових лісів, до неприступних скель, до гірських річкових порогів ще далеко – з центра міста гір взагалі не видно, але вже за кілька хвилин подорожі з'являються вдалині Карпати, на порозі яких мимоволі відчуваєш себе гуцулом. До речі, жодна назва в історії України не викликала у дослідників стільки здогадок, як „гуцули". Доктор історичних наук, професор Володимир Грабовський вважає, що назва „гуцул" походить від прізвиська. Інші виводять назву „гуцул" від молдовського „гуц" – опришок, або румунського „гоц" – розбишака. Та гуцули цими філологічними проблемами не переймаються. Вони розвивають своє мистецтво, плекають традиції і оспівують рідні гори. Не дивно, що цьогорічний фестиваль гуцули поєднали з фолкльорно-етнографічним фестивалем „Коломийка". До участи в конкурсній програмі запросили фолкльорні колективи не тільки з гуцульського краю, але й зі всієї України, зарубіжжя.

До свята місто заграло веселкою, оновилося, очистилося. Такою гарною Коломия ще ніколи не була. Раніше сірі й похмурі будинки ожили завдяки чудовим барвам, на тлі яких стало видно архітектурне ліплення. З квітів створили на майдані Т. Шевченка писанку, римську десятку, виклали чорнобривцями тризуба. Працьовитими жіночими руками у Коломиї посаджено 220 тисяч рослинок. Гості прибували щогодини. У програмі свята – наукова конференція „Гуцульщина: наука, освіта, культура", а також презентація друкованих видань. Культурно-мистецьке свято, присвячене 300-літтю від дня народження легендарного Олекси Довбуша, пройшло на його батьківщині – у селищі Печеніжин. У Верховинському районі відбулося літературно-мистецьке свято „Криворівня-2000". До Коломиї прибула естафета фестивального вогню „Шляхами Гуцульщини". Люди до пізньої ночі не йдуть з вулиць. Вони ще більше закохалися у рідне місто, в свою Гуцульщину.

23 вересня трембіти, дуди і роги провістили офіційний початок X Міжнародного гуцульського фолкльорно-етнографічного фестивалю. Цього дня в Коломиї чи не вперше за останній тиждень не було дощу. Місто нагадувало яскраву писанку. За годину до відкриття свята, яке розпочалося опівдні, було відкрито унікальний за архітектурою Музей писанки, основним елементом якого є дванадцятиметрове яйце.

Колекція музею налічує майже три тисячі писанок, але Президента України Леоніда Кучму, який теж прибув на гуцульське свято, найбільше привабила писанка з колекції Світлани Стадник – коломийчанки, аспірантки Київської академії педагогічних наук. На ній він поставив свій автограф. Президент виступив на відкритті свята.

На гуцульському святі

– Наше життя, – сказав Президент, – збагатилося новою гранню, новою традицією. Простяглася ще одна нитка життєдайного зв'язку між сьогоденням і минувшиною. Того зв'язку, який єднає часи та покоління і робить людей не населенням, а народом зі своєю історичною пам'яттю, національною ідентичністю, своїми духовними здобутками та обріями...

Леонід Кучма сказав, що наша Україна – це найкраща у світі писанка, і ми повинні бути достойними її. У святі взяли участь Голова Верховної Ради України Іван Плющ, віце-прем'єр-міністер України Микола Жулинський, глава Адміністрації Президента України Володимир Литвин, інші офіційні особи. На святі промовляли міський голова Коломиї Віктор Корчинський і голова обласної адміністрації Михайло Вишиванюк. До присутніх з благословенням звернулися Владика Чернівецько-Коломийський УГКЦ Павло і Владика УПЦ КП Іоан. Гуцулів і гостей свята поздоровив голова Всеукраїнського об'єднаного товариства „Гуцульщина" Дмитро Ватаманюк.

Л. Кучму й І. Плюща запросили на весілля молодята з Печеніжина Марія Винник і Михайло Котюк. Президент подякував і подарував молодим пару коней, віз, плуга, скриню і мішок збіжжя...

А свято покотилося далі – піснями, танцями, виступами фолкльорних колективів на Співочому полі біля міського озера.

Фестивальна ватра палає.

Хвороби з неба

(Закінчення зі стор. 11)

злітають у небо. Тимчасом розвідник погоди вже прибув у степовий район і виявив, що полігон закрито хмарами і цілі не видно. Про це він передає усій групі, яка повертається на своє летовище. Для безпечного приземлення треба скинути з літака 20 тонн пального, тому наші двадцять машин стають у повітряне коло і водночас аварійно скидають зайве пальне. Куди? Звісно, на села, поля, ліси і ріки... Близько 400 тонн пального водночас. Бідна природа має перебороти цей страшний дощ, профільтрувати через свої піски, перепустити через джерела, клітини рослин... Чи впорається?

Після військової служби я продовжив авіяційне життя механіком літака Ан-2 в цивільному летунстві спеціяльного призначення. Нашим завданням було розпилення отрут в сільському господарстві. Отрути вбивали шкідливих комах, знищували бур'яни, запобігали хворобам рослин... Дуже популярний, зокрема, був „дуст" ДДТ, заборонений в решті світу. Столичні фахівці дали свої дозволи на застосування цих отрут, визначили їхнє дозування. Але уся біда в тому, що літак Ан-2 був надто недосконалим і не міг забезпечити, по-перше, точного дозування, а по-друге, безпомилкового охоплення зони обробітку отрутами. Сотні літаків над полями України впродовж весни і літа заливали усе довкілля отруйними сполуками. Скільки отрути залишилося в рослинах, у воді, у молоці корів, які паслися поряд з отруєними посівами і потрапляли під «дощ» з літака? Про бджіл я вже й не згадую...

Щедро отруївши бурякові, горохові та інші поля, літаки з України зграями перекочовували до Середньої Азії і Закавказзя, де починався сезон хемічного обробітку бавовнику.

Поряд з ДДТ і сіркою тут застосовувалися дуже сильні речовини, як, скажімо, дефоліянти для знищення листя рослин перед механічним збиранням бавовни. Для таких отрут спеціяльний бачок встановлювався зовні літака і робітник, який наливав отруту, був у протигазі і захисному одязі. Але ж отрута падала на землю, де люди працювали без протигазів, де перебували діти, тварини, текла вода, росла городина... Коли США застосували дефоліянти у В'єтнамі, це відразу викликало осуд громадськости. Ми ж продовжували робити своє...

Минули роки. Час від часу я дістаю звістки про передчасні смерті останніх моїх знайомих з числа летунів, які працювали з тими отрутами. Останніх, бо вони протрималися найдовше (або мали міцніше здоров'я, або менше прилучилися до отруйних сполук). Переважна більшість померли невдовзі після тих летів ще молодими...

Хто дослідить вплив скоєного на здоров'я наступних поколінь? Зі статистики ми жахаємося скороченню тривалости життя в Україні. Щойно на відкритті Олімпіяди-2000, теледиктор сказав, що в Україні проживає 48 з половиною мільйона людей - але ж ще недавно було понад п'ятдесят! В листах ми читаємо про численні дитячі хвороби. Діти Чорнобиля? Так, але не тільки...

Я навів лише три приклади з великого їх числа. Скільки їх разом? Чи не настав час дослідити по всій Україні джерела епідемічних хвороб поза впливом Чорнобиля, визначити надмірно отруєні зони і заборонити вчорашні практики, які не тільки не осуджені, а й не вилучені з ужитку?

Не будьмо лише спостерігачами

Ми часто критикуємо наших земляків в Україні, які не беруть поголовної участи в політичному процесі творення рідної держави, в тому числі й у голосуванні за кандидатів на різні державні пости, або якщо й голосують, то так, що результати того голосування нас часто обурюють. І про це ми заявляємо голосно через українську пресу в діяспорі відповідними статтями або листами до редакцій.

А щодо дискусій на теми американського життя в українській пресі, то нема що й говорити – їх просто немає. А тим часом тепер в Америці триває гарячий процес підготовки до президентських виборів, є кілька кандидатів від різних партій, а з них найбільше шансів бути обраними мають Ал Ґор – від Демократичної партії, і Джордж Буш мол. – від Республіканської.

Чи ж українцям у Америці байдуже, що робиться в політичному житті цієї країни? Чому ж тоді вони не пишуть до української преси про свої думи-роздуми, про те, за кого і чому саме вони плянують голосувати на виборах?

Звичайно, що кожний з нас має свої уподобання і причини голосувати так, як він (чи вона) це зробить. Але відверта дискусія з цієї теми в нашій пресі помогла б багатьом краще розібратися в лябіринті питань, що їх породжують вже недалекі вибори. Відбуваються публічні дебати між кандидатами. З телевізійних передач ми дізнались про різні програми кандидатів, що їх вони будуть уводити в життя країни в разі їх обрання. Там, мабуть, будуть порушуватися й питання закордонної політики майбутнього уряду, в тому числі й питання взаємин між США й Україною, іншими державами. Навіть питання матеріяльного добробуту в США не байдужі – для нас, наших дітей і внуків.

Тож не будьмо пасивними спостерігачами політичних процесів нашої „другої" батьківщини. Лицем – до України, але також – до Америки! Дискутуймо в пресі і голосуймо!

Іван Овечко,
Аврора, Кольорадо

Хто напише 2000-го листа?

Огляд редакційної пошти

Число листів, які отримала нинішнього року „Свобода", наближається до 2000. Лист, який стане цього року 2000-им, буде вміщено у тижневику на почесному місці. Проте, звісно, не порядкове число, а зміст кожного листа визначає його вагомість і значення для читача. А зміст більшости листів свідчить, що немає теми, яка не цікавила б українців діяспори, а в ряді випадків і України.

Ряд листів має яскраво політичний характер. Учасник визвольних змагань на Карпатській Україні, український вчитель з багаторічним стажем і служитель УАПЦ **Микола Теслевич („Байдак")** з Фінікса в Арізоні звертається з відкритим листом до усіх церков, в якому закликає до протесту проти перебування філії Московського Патріярхату у Києво-Печерській Лаврі і, зокрема, освячення духовенством цієї Церкви відновленого Успенського собору. У своєму листі автор докоряє також Президентові України Л. Кучмі, який, на його думку, міг би домагатися повернення Лаври справді українській Церкві. З цього приводу надіслали копію відкритого листа до Президента України і посадника Києва **о. прот. Стефан Женчук** і голова парафіяльного уряду **д-р Петро Чопівський** з Українського православного катедрального собору св. Андрія Первозваного у Вашінґтоні.

Лікар **Василь Рождественський** з Мишигену вважає, що відновлення України можна досягнути шляхом перевиховання населення – робітників, селян, студентів, службовців. Їм треба прищеплювати любов до рідної мови, культури, розвивати україномовність, перевидавати українські дитячі книжки минулих років, спілкуватися між собою виключно українською мовою. Настав час перейменувати міста Кіровоград, Дніпродзержинськ, Дніпропетровськ та інші.

Голова Київського крайового товариства політичних в'язнів і репресованих **Андрій Чорнуха** в статті „Нюрнберг-2: нагальні проблеми українського державотворення" вважає недоцільним проведення політичних процесів з осудження комуністичного режиму і пропонує зосередитись на прискоренні економічних реформ, впорядкуванні правової бази нової української держави. Ще одну статтю – „Трохи про „дихтові" накладки на п'ятикутні зірки" Андрій Чорнуха присвятив проблемі усунення символіки комуністичного режиму з громадських будівель України.

Наш читач **Валентин Стадніченко** з Німеччини переслав копію свого звертання до керівника Всесвітньої служби „Радіо Україна" О. Дикого з рядом пропозицій щодо кращого висвітлення у радіопередачах теми українського патріотизму. Він також надіслав до „Свободи" вітання інж. Федорові Малиновському з Данії, відданому українському патріотові, з приводу його 85-ліття.

Про свій нелегкий життєвий шлях написав мгр. **Михайло Танський** з Арізони. В роки Другої світової війни він опинився у німецькому концтаборі, потім важко працював на фармі і був відібраний до медичних експериментів, але німецька санітарка врятувала його від неминучої страдницької смерти. **Микола Курчак** надіслав кілька сторінок спогадів про табір переселенців в Ашафенбурзі, надрукованих 1993 року в „Збірнику Української гімназії в Ашафенбурзі".

Віра Легіна з Нью-Джерзі, перебуваючи на заробітках в Америці, вважає, що ряд статтей в тижневику зображує життя в Україні кращим, ніж воно є насправді. Оксана (без адреси) виграла „зелену картку", але в США бідує і чекає у Рочестері на дозвіл працювати, жалкує, що на записала чоловіка до своєї лотерейної анкети і запитує, чи можна цю помилку виправити. Звісно, можна, але тільки на засадах участи чоловіка у новій лотереї.

Кілька авторів надіслали копії публікацій в інших виданнях. **Петро Бобик** з Дрогобича переслав статті про поета Євгена Титикайла, опубліковані в газетах „За вільну Україну" і „Вечірній Київ". **Степан Голяш** надіслав статтю о. Юліяна Катрія „Українській Повстанській армії – в альбом", надруковану в "Свободі" за 1982 рік. **Леонід Вайсман** з Лос-Анджелесу надіслав ноти двох пісень на слова Абрама Кацнельсона і одну – власну.

Дмитро Дрожжин з Одеси звернувся по пораду в особистій справі: він розлучився з дружиною, яка повернулася до батька, і тепер Димитро часто до неї телефонує, але її батько визнав такі телефонні дзвінки хуліганськими і домігся виключення телефону Дрожжина. Що ж, за таких обставин варто порадити: з коханими не розлучайтеся.

Майже одночасно надіслала два листи **Марія Онишко** з села Олексіївки Куйбишевського району Запорізької области. „Одержавши 27 серпня черговий номер газети, число 33, перечитавши кожну сторінку, я не знайшла свого подячного листа", – пише вона. Марії Онишко передплатили „Свободу" добродії Ярослав і Соня Гальчуки, яким вона надіслала подяку через „Свободу". Очевидь, до редакції її перший лист не дійшов, але наша читачка вірить у несхибність сільської пошти і тому вважає, що це редактори тижневика „зневажливо" поставилися до її подяки і тепер їй соромно перед Гальчуками і перед усім селом. „Я більше попри всі бажання не хочу одержувати цю газету, поверніть, будьте добрі, залишки суми від передплати за газету „Свобода". Це родина пенсіонерів і я впевнена, що затрачені на передплату кошти не зайві для її сімейного бюджету", – пише Марія Онишко.

Хочемо підказати нашим читачам, що подякувати можна й особистим листом, поза „Свободою", тому що багатьом людям, особливо віруючим, засади християнської етики не дозволяють розголошувати їхню благодійність, а подружжю Гальчуків переказуємо подяку Марії Онишко і вміщуємо складеного нею вірша:

Немає вашої провини
У тім, що в літній день,
В погожу днину,
Вірвалася війна, мов смерч.
Несучи біль і смерть
На нашу рідну Україну.
Немає вашої провини
У тім, що та війна проклята
Забрала батька від родини,
Від матері забрала сина
І від сестри забрала брата,
Дітей забрала з України,
Дітей лишила Батьківщини.
Забрала, вихорем кружляла,
По всьому світі рознесла,
Як білий цвіт порозкидала.
Чужа, незвідана країна.
Вас пригорнула, як дитину
І стала рідною для Вас,
Немовби рідна Батьківщина,
Немає вашої провини
У тім, що ваше серце щире
До гір Карпатських лине
На рідну землю, полонину.
Ми вдячні щиро вам за те,
Що пам'ять ви бережете
Про рідну неньку-Україну.

ЗВІДУСІЛЬ

Україна матиме лише одну офіційну мову

Президент України Леонід Кучма відкинув можливість впровадження російської мови до використання в державних установах поряд з офіційною українською. „Треба поважати Конституцію держави", – сказав він у відповідь на вимоги з цього приводу численних демонстрантів на сході України, де переважає російська мова. Сам Л. Кучма до обрання його Президентом спілкувався російською мовою, але повернувся до української.

Загинули „Міс Росія" і космонавт-2

В місті Чебоксарах застрелена на сходах будинку „Міс Росія-1996" і „Міс Модел Інтернешнл-1997" 20-річна Олександра Петрова. Припускають, що вбивця стріляв у її супутників з причини комерційних незгод. У власній сауні помер 65-річний Герман Титов, який був другою після Юрія Гагаріна людиною на довколаземній орбіті. Причиною смерти стало зачадіння.

Вкрали бронзове качатко

У 1991 році Барбара Буш подарувала Раїсі Горбачовій бронзову композицію з дев'яти качок, що відтворюють персонажі популярної в США дитячої книжки Роберта МекКлоскі. Скульптуру встановили в парку біля Новодівичого монастиря, на цвинтарі якого поховано Раїсу Горбачову. Але нинішнього року одне качатко було вкрадене, іншим обрізали ноги. Зловмисникам йшлося про бронзу, з якої виготовлено скульптурну групу.

„Золотий еліксир" короля Мідаса

Американські археологи з Пенсильванії виготовили „Золотий еліксир" – вино, яке пили 2,700 років тому античний цар Мідас і його гості. Склад напою відтворено за його рештками, виявленими у старовинних чашах. Для виготовлення напою доставлено виноград з Каліфорнії, ячмінь з Англії, мед з Італії і приправи з Індії. Вино можна буде спробувати на спеціяльному прийнятті, квиток до участи в якому коштуватиме 150 долярів.

Рабині світу

Опубліковано рапорт ООН про становище жінок у світі, з якого видно, що вони усе ще не є рівними з чоловіками. Близько 6 млн. жінок змушені добувати засоби до життя проституцією, кожна третя жінка була принаймні раз за життя зґвалтована або побита. Щороку в світі помирають півмільйона вагітних жінок, переважно (99 відсотків) в країнах, що розвиваються, де лише 53 відсотки породіль дістають медичну допомогу при пологах. Щороку в світі здійснюється 50 млн. абортів, з них 20 млн. – за невідповідних умов, від чого щороку вмирає 78 тисяч жінок. Щороку 2 млн. дівчаток зазнають обрізання, 60 млн. дівчаток „зникають" після народження.

СПОРТ

Українська команда упевнено йде вперед

Після перемоги українського спортсмена Миколи Мільчева в олімпійському турнірі зі стендової стрільби, збірна України вийшла на 12-те місце у неофіційному командному заліку на Олімпійських іграх у Сіднеї. Коментуючи цей факт, президент Національного олімпійського комітету України Іван Федоренко сказав, що це "великий успіх нашої збірної - бути 12-ою серед 199 команд, які беруть участь у Олімпіяді". На прес-конференції, яка відбулася у Сіднеї в Українському домі, він особливо відзначив успіх харківської плавчині Яни Клочкової, двічі олімпійської чемпіонки, а також перемогу Миколи Мільчева. Іван Федоренко не став прогнозувати дальші виступи на Олімпіяді українських спортсменів. Він зазначив, що українська команда "рухається вперед і медалі ще будуть".

"Ми вже сьогодні повинні думати про наступні Олімпійські ігри у 2004 році в Атенах", - сказав Іван Федоренко.

Світовий рекорд М.Мільчева

Третю золоту медалю у скарбничку нагород збірної України здобув 33-річний одесит Микола Мільчев у стрільбі на круглому стенді. У ході змагань, які проходили на стрільбищі Сіднейського міжнародного стрілецького центру і в яких виступили 49 учасників, Микола Мільчев показав абсолютний результат - 125 очок, що дорівнює світовому рекорду.

32-річний українець Микола Мільчев готується до пострілу, що приніс йому золоту медаль на змаганнях з стендової стрільби.
*Фото **Миколи Бочка** (УНІАН)*

Приємне повідомлення надійшло також з олімпійського "Акватик-центру". Запорізькі спортсменки Ганна Сорокіна та Олена Жупіна відзначилися "бронзою" у синхронних стрибках у воду з 3-метрового трампліну, набравши 290,34 очка.

Бронзові медалісти в змаганнях з синхронних стрибків у воду з трампліна українки Ганна Сорокіна (справа) і Олена Жупіна.

Число медалів станом на 27 вересня

Наведено країни з найбільшими досягненнями

	Золоті	Срібні	Бронзові	Разом
США	25	15	22	62
Росія	17	14	20	51
Китай	22	14	14	15
Австралія	12	20	12	44
Франція	12	13	7	32
Німеччина	5	11	16	32
Італія	11	6	11	28
Велика Британія	6	8	5	19
Південна Корея	5	6	8	19
Румунія	10	4	4	18
Нідерлянди	8	5	3	16
Японія	5	6	4	15
Україна	**3**	**7**	**5**	**15**
Куба	3	6	2	11
Білорусь	1	1	8	10
Польща	4	4	1	9
Болгарія	4	3	2	9
Швеція	4	3	1	8
Швайцарія	1	5	2	8
Греція	2	4	1	7
Канада	1	1	5	7
Чеська Республіка	2	1	3	6
Індонезія	1	3	2	6
Бразилія	0	4	2	6
Угорщина	3	1	1	5
Еспанія	3	0	2	5
Словаччина	1	3	1	5
Фінляндія	2	1	1	4
Литва	2	0	2	4

Рон Карнаух – лікар і плавець

Після змагань за першість УСЦАК з плавання у 1997 році (зліва): М. Стебельський – голова УСЦАК, Рон Карнаух – трикратний чемпіон УСЦАК, Надя Ставко – багатократна чемпіонка України, Европи з плавання, учасниця Олімпіяди в Монтреалі, Зенон Снилик – один з найвизначніших українських футболістів в Америці, учасник Олімпіяди в Мельбурні, Австралія, О. Твардовський – пресовий референт УСЦАК, О. Напора – фінансовий секретар УСЦАК.

Рон Карнаух народився в Мейплвуді, Нью-Джерзі, у 1966 році, в родині Джейні й Петра Карнаухів. Протягом останніх 20 років Рон Карнаух 15 разів виступав у національній команді США з плавання, 5 разів був чемпіоном Америки. 1989 року Рон став срібним медалістом в іграх „Пан-Пасифік", рівночасно здобув золоту медалю у відкритому плавацькому чемпіонаті Америки. В 1986-1990 роках в Іграх доброї волі він здобув срібну і дві бронзові медалі, в 1991 році став золотим медалістом в Пан-американських іграх, через рік став переможцем у відбіркових змаганнях і ввійшов до Олімпійської команди США, в складі якої брав участь в Олімпіяді у Барсельоні, де посів шосте місце. Поряд з плаванням Рон навчався в медичному коледжі у Нью-Джерзі.

У 1997 році він знову ввійшов до плавацької репрезентації Америки, того ж року як член плавацької ланки УСВТ „Чорноморська Січ" взяв участь в чемпіонаті УСЦАК, де здобув три золоті медалі. Коли світ готувався до Олімпіяди в Атланті, Рон на відбіркових змаганнях зайняв шосте місце і не потрапив до олімпійської команди США. Він відновив перервану науку, здобув медичний докторат і працював в одному із шпиталів Філядельфії.

На 34 році життя Рон ще раз спробував здобути олімпійську медалю. З цією метою він тимчасово звільнився з праці і після наполегливих тренувань 14 серпня ц. р. взяв участь у фіналі відбіркових змагань з плавання в Індіянаполісі, де поступився у змаганні на 200-метрівці змінним стилем Тому Долану і Тому Вілкінсу, які ввійшли до олімпійської збірної США.

Омелян Твардовський

Олімпійська мозаїка

• 16-річна румунка Діяна Мокану повернеться додому заможною дівчиною, оскільки за перемогу у плаванні на дистанції 100 метрів на спині дістане 15,000 долярів США готівкою і коштовне авто. Середня місячна платня в Румунії становить сто долярів.

• Концерн Кока-Кола, який є спонзором Олімпіяди-2000, суворо стежить, аби глядачі на приносили на спортові імпрези пепсі-колу. Цей напій вилучається нарівні з небезпечними предметами.

• Два гірничі ліхтарі, в яких зберігався запасний олімпійський вогонь, були вкрадені у день відкриття Олімпіяди. Очевидно, вони стали здобиччю любителів олімпійських сувенірів.

• Серед тижня було припинено вільний вхід до Олімпійського парку для тих, хто не має квитків чи перепусток. Але для них встановлено велетенські телеекрани, на яких можна оглядати хід змагань.

• Президент Міжнародного Олімпійського комітету Хуан Антоніо Самаранч був змушений залишити Олімпіяду у зв'язку з хворобою його дружини Тереси. В літаку до Барсельони він дізнався, що вона померла. Удівець повернувся до Сіднею в середу.

• Позбавлений срібної медалі болгарський важкоатлет Іван Іванов за застосування допінгу, а білоруський спортсмен Вадим Дев'ятовський, за таку ж провину, позбавлений права участи у змаганнях.

• У Сіднеї відбувається Світова філателістична виставка Олімфілекс-2000, на якій показано 250 колекцій поштових марок. Переможці теж дістають олімпійські медалі.

• Президент Білорусі Олександер Лукашенко визначив нагороди для білоруських спортсменів за перемоги на Олімпіяді: золота медаля - 60 тисяч долярів, срібна - 40 тисяч, бронзова - 22,500 долярів США, а також безкоштовні квартири в Мінську. Президент Азербайджану Гейдар Алієв пообіцяв відповідно 50, 30 і 15 тисяч долярів.

• Деякі учасники Олімпіяди з релігійних причин не беруть участи в змаганнях, які відбуваються у неділю. Серед них Крис Гармсе з Південної Африки і британець Джонатан Едвардс.

• Дорогою до Сіднею швайцарець Віллі Меллігер взяв участь у кінних змаганнях за Чашу посадника Москви і виграв їх, діставши чек на 20 тисяч долярів.

• 25 пожежних команд і гелікоптери близько трьох годин гасили лісову пожежу біля олімпійського стрільбища, яка почалася через посуху. Загалом на півдні країни останнім часом сталися 62 пожежі.

З преси

Футбол: змагання европейських чемпіонів

Київське „Динамо" усе ще перебуває на останньому місці своєї групи в чемпіонаті Ліги европейських чемпіонів. Гра української команди в Києві з англійською „Манчестер Юнайтед" за умов безперервної зливи закінчилася внічию (0:0).

У змаганнях за Чашу УЕФА (перше коло) українська „Ворскла" програла португальській команді „Боавішта" (1:2), „Кривбас" програв французькому „Нанту" (0:1).

Український фестиваль під плескіт дощу

Колишній остарбайтер Володимир Кух на дощ не зважає. Поруч з ним Ганя Марків.

Працівниця „Самопомочі" Олена Шумська порадувала дітей гарними подарунками від банку.

Життя доводить, що традиції міцніші від примх природи. Так було і минулої суботи в Малапардіс парку, Нью-Джерзі, де відбувся щорічний Український фестиваль, організований УККА.

Зранку сіялася дрібна, докучлива мжичка, але люди усе ж йшли на свято, де їх вітали при вході фінансовий референт УККА Володимир Васьків та ветеран УПА Євстахій Кметь, а далі чекало приємне спілкування з приятелями та знайомими, частування, музика, продаж пам'яток. Над площею майоріли українські прапори, які у серпні прикрашали місто Юніон.

Увечорі відбувся бенкет в готелі „Рамада Ін", в якому взяло участь чимало новоприбулих з України.

Фоторепортаж **Л. Хмельковського**

Частування з рук Анни Кицак.

На фестивальній площі.

Діти знайшли сховище від дощу.

Іван Яців...

(Закінчення зі стор. 13)

у кого я "жебраю" ласки щось зробити, навіть не обтяжують себе трудом зрозуміти, що ця жебранина на користь їм та й усім нам, українцям. Ніяких гонорарів я ніколи не бажаю. Шкода мені. Думаю, – що мені з того, що чужий світ користає з моєї творчости, а Україна не має ніякої користи? Хотілося б творити для свого народу, та так багато дверей закритих..."

В 1994 році я відвідала Україну – через п'ять років після того, як залишила її. В Києві пішла до Спілки художників і показала проєкти грошей Яціва та його політичну карикатуру. З грішми вже, здається, все було вирішено: "Надто відповідальна державна справа... Мусить робитися на місці... Обговорення, пропозиції, нагляд..." Напевно, в цьому керівники Спілки художників мали рацію. А от політична сатира Яціва сумнівів не викликала: "Чудово! Ми до такого ступеню ще не осміліли!" Я запропонувала прийняти Яціва до Спілки художників України. Мені дали аплікації для заповнення, які вимагали, щоб Яціва рекомендували три члени Спілки художників України... Де їх взяти в Канаді? Так бюрократична формальність і тут позбавила талановитого художника визнання.

"Як знаєте, моєю метою є зробити хоч би один проєкт офіційної марки для України ще за мого життя". До одного із проєктів паперових грошей, які він послав в Україну і не одержав ніякої відповіді, Іван Яців дав таке описання: "На цій банкноті символом є лице України. В моїй уяві вона вічно молода. Вона неначе той Фенікс – безсмертна. Вона красива, добралагідна. Вінок – дар української фльори, прикрашає її голову. Лагідний вітер грається її стяжками. Українка – вона родителька наших великих синів та дочок, тих, що віддали свої життя на жертовник нації. Тому то проєктар вважає доцільним вжити її на цім шкіці".

В ті дні, як усі газети Канади надрукували портрет Яціва як переможця конкурсу монети XXI століття, і як пошта носила численні привітання, Іван написав мені такого листа: ***"У моїм рідним селі Колинцях, на високому горбі за нивою моїх батьків я у вільні хвилини лежав і вдивлявся у безхмарне небо. На його чистому лазурному полотні довгим вербовим прутиком "малював" картини. І мріяв я про все – про життя на землі і на небесах, про далекі незнані світи, про уміння-знання. Та ніколи не мріяв я, що одного дня на маленькім металевім диску мій твір в мільйонових випусках ділитиме славу з англійською королевою Єлизавети II на другому боці цього диску. Не забуваю про Україну, і вірю, що буде ще нова нагода і моя нумізматична творчість розійдеться мільйоновими випусками і на теренах моєї Батьківщини. Ваш Іван Яців".***

Вашінґтонська група запрошує на конференцію

Вашінґтонська група – організація україно-американських професіоналістів – проводить свою чергову щорічну конференцію 6-8 жовтня в м. Арлінґтоні поблизу американської столиці.

Головна тема конференції – інтеґрація України у міжнародну спільноту, На сесіях будуть розглянуті питання державного будівництва в Україні, її сучасні проблеми.

Конференція почнеться 6 жовтня з прийняття у Посольстві України у Вашінґтоні. В суботу, після сесій, відбудеться бенкет і презентація щорічної нагороди Вашінґтон-ської групи, в неділю під час спільного сніданку відбудеться концерт Експериментального тріо бандури (Юліян Китастий, Михайло Андрець, Юрій Фединський). Працюватимуть кіоски з українськими книжками, керамікою, писанками.

Конференція відбудеться в готелі „Кі Бридж Маріот" в Арлінтоні, штат Вірджинія. Кімнати можна замовляти телефоном (703) 524-6400 або 1-800-228-9290. При замовленні слід сказати, що йдеться про конференцію Вашінґтонської групи.

За подальшими інформаціями звертатися до президента Вашінґтонської групи Ігоря Котлярчука (703-548-8534), директора зв'язків Андрія Шуля (703-684-6605) або за допомогою електронної пошти до голови конференційного комітету Юрка Масюка: gmasiuk@aol.com

Ще один культурний центр українців відкрито в Естонії

ТАЛЛІН. – У самому центрі естонської столиці відреставрована і почала діяти старовинна греко-католицька церква. Чудова архітектура церкви завжди була гордістю таллінців, і цей історичний об'єкт було занесено в усі туристичні маршрути. За радянських часів українську церкву називали "одним з недіючих костелів". Нині ж, завдяки місцевій українській громаді, естонській державі, таллінській мерії і предстоятелеві Василіянського ордену в Литві та Естонії отцю Павлові Якимцеві, храм і правду про нього відновлено. Відреставрована церква стала не лише окрасоюТалліну, але й центром пропаганди духовної культури українців в Естонії.

Український Народний Союз пропонує нову програму

Якщо ви є членом УНСоюзу, ми пропонуємо придбати додаткове ґарантоване забезпечення, доплачуючи до попередньої грамоти від $1,000 до $5,000 долярів.

УНСоюз ґарантує додаткове забезпечення, яке не може бути відкиненим, усім членам-власникам грамот УНСоюзу на ціле життя (Whole Life), або платне двадцять років, (P-20), чи платне до 65 року життя (P-65), або подвійне забезпечення до 65 року життя (ДП-65).

З цієї пропозиції не можуть скористатися члени-власники термінових грамот, вивінувальних грамот, акцидентового або універсального забезпечення.

Як це діє:

УНСоюз видає додаткове домовлення (Pour in Rider) на наступні суми:

Вік: 0–36 $1,000 to $5,000
36–70 $1,000 to $2,500
71–90 $1,000 to ....

The Rates for the Pour-In Rider are listed as follows

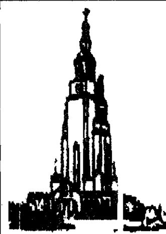
Isue age	Premium Per $1.000	Issue Age	Premium Per $1,000	Issue age	Premium Per $1,000	Issue age	Premium Per $1,000
0	63						
1	63	26	145	51	349	76	696
2	64	27	150	52	361	77	710
3	66	28	155	53	373	78	724
4	68	29	161	54	385	79	738
5	70	30	167	55	397	80	752
6	73	31	173	56	409	81	765
7	75	32	179	57	422	82	778
8	78	33	186	58	435	83	791
9	81	34	193	69	448	84	803
10	84	35	200	60	462	85	815
11	87	36	208	61	475	86	826
12	90	37	215	62	489	87	837
13	93	38	223	63	504	88	848
14	96	39	232	64	518	89	858
15	100	40	240	65	533	90	868
16	103	41	249	66	547		
17	107	42	258	67	562		
18	110	43	267	68	576		
19	114	44	276	69	591		
20	118	45	286	70	606		
21	122	46	296	71	662		
22	123	47	306	72	637		
23	130	48	316	73	652		
24	135	49	327	74	667		
25	140	50	338	75	682		

Просимо виповнити залучений запитник і повернути до Головної канцелярії УНСоюзу.

Ukrainian National Association, Inc.
PO BOX 280 2200 Route 10 Parsippany, NJ 07054
Tel: (973) 292-9800

Name....................................Br.....................Policy#....... ....
Current Age................................Amount applied for $.......................
Adress..
....
Tel...SS#...
Beneficiary (name).. ....
Address...

Ваші пропозиції актуальні від 1-го червня до 30 вересня 2000 року. Якщо ми отримаємо виповнені формуляри з чеком перед останнім днем вересня ц. р., ви отримаєте 4% опусту у вкладках.

Сестрицтво Святої Покрови при Церкві-Пам'ятнику

Sisterhood of St. Mary the Protectress

St. Andrew's Ukrainian Orthodox Memorial Church
P. O. Box 495 S. Bound Brook, New Jersey 08880
Phone:(202) 356-9840

Вересень 14, 2000 р.

До: Дирекції Українсько-Американської Культурної Фундації

Вельмишановні!

Пересилаємо чек на 1,000.00 дол. на допомогу купівлі Оселі „ВЕРХОВИНА". Вважаємо, що це є дуже добра ідея. Бажаємо Вам найкращих успіхів у Вашій праці для добра української справи.

З глибокою до Вас пошаною,

Голова
/М. Коник/

Секретар
/Л. Шевченко/

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ
ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ
БАТЬКО–СОЮЗ!

ПОВІДОМЛЯЄМО

ДРУЗІВ, ЗНАЙОМИХ ТА ЧЛЕНІВ ПЛАСТУ, ЩО
ПОСВ'ЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
на могилі

НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

СВ. П.

ЮРІЯ СТАРОСОЛЬСЬКОГО

відбудеться

в суботу, 7 жовтня 2000 р., о год. 3-ій по пол.

на цвинтарі св . Андрія Первозваного в
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Автобус з Нью-Йорку від'їде о год. 1:30 по пол.
з-під Пластової Домівки, 144 Друга авеню.

Зголошуватися на їзду автобусом можна на тел.:

212 673-9530

або особисто в крамниці „Молоде Життя"

РОДИНА

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
Округи Коннектикат

— відбудуться —

в неділю, 15 жовтня 2000 р., о год.1:00 по пол.

в залі української католицької церкви св. Покрови

255 Barnum Ave. Bridgeport, CT 06608

В нарадáх повинні взяти учáсть секретарі, організатори, відділові урядовці, члени управи Округи та делегати 34-ої Конвенції наступних відділів:

12, 59, 67, 253, 254, 277, 350, 387, 414

Організаційні наради призначаються для поширення знання наших секретарів та організаторів. В програмі нарад: організаційна ділянка, перегляд нових союзових забезпеченевих продуктів та пропозицій до змін статуту УНСоюзу.

У нарадах візьмуть участь:

Уляна Дячук, предсідник УНС
Тарас Шмагала, мол., радний УНС

Ігор Гайда, голова Округи
Мирон Кузьо, заступник голови
Степан Тарасюк, секретар

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ **„Свобода"** ❑ **„The Ukrainian Weekly"**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

ДОПОМОЖІМ ЛЮДЯМ!

Просимо складати пожертви на допомогу потерпілим від чорнобильської аварії та іншим бідним родинам в Україні. Вони все ще потребують вашої допомоги.

Пожертви можна відтягати від податків.

Чеки висилати на адресу:

Ukrainian Relief Fund of Rochester,
PO Box 60552, Rochester, NY 14606.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
Округи Північного Нью-Джерзі

— відбудуться —

в п'ятницю, 20 жовтня 2000 р., о год.2:00 по пол.

в Головній Канцелярії УНС

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

В нарадах повинні взяти участь секретарі, організатори, відділові урядовці, члени управи Округи та делегати 34-ої Конвенції наступних відділів:

25, 27, 37, 42, 70, 76, 133, 134, 142, 170, 171, 172, 182, 214, 234, 286, 287, 322, 340, 371, 490

Організаційні наради призначаються для поширення знання наших секретарів та організаторів. В програмі нарад: організаційна ділянка, перегляд нових союзових забезпеченевих продуктів та пропозицій до змін статуту УНСоюзу.

В нарадах візьмуть участь:

члени Екзекутиви УНС
члени Головного Уряду УНС
Володимир Сохан, почесний член Головного Уряду

Евген Осціславський, радний УНС, голова Округи
Андрій Воробець, радний УНС, касир
Марко Дацківський, секретар
Володимир Білик, почесний голова Округи
Іван Хомко, почесний голова Округи

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
Округи Філядельфії, Па

— відбудуться —

в неділю, 22 жовтня 2000 р., о год.1:00 по пол.

в приміщенні ЗУАДК-у

1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111

В нарадах повинні взяти участь секретарі, організатори, відділові урядовці, члени управи Округи та делегати 34-ої Конвенції наступних відділів:

10, 45, 62, 83, 116, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 331, 339, 347, 352, 362, 378, 397

Організаційні наради призначаються для поширення знання наших секретарів та організаторів. В програмі нарад: організаційна ділянка, перегляд нових союзових забезпеченевих продуктів та пропозицій до змін статуту УНСоюзу.

У нарадах візьмуть участь:

Марта Лиско – Головний секретар УНС
Василь Пастушок – голова Контрольної Комісії УНС
Степан Гавриш – контролер УНС
д-р Василь Шеремета –радний УНС
Тарас Шмагала, мол. – радний УНС

Степан Гавриш – голова Округи
Павло Приньско – секретар
Микола Пришляк – касир

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
Округи Піттсбургу, Па

— відбудуться —

в суботу, 21 жовтня 2000 р., о год. 12:00 по пол.

В конференційній залі 161-го Відділу

600 Glenwood Ave., Ambridge, PA 15003

В нарадах повинні взяти участь секретарі, організатори, відділові урядовці, члени управи Округи та делегати 34-ої Конвенції наступних відділів:

53, 56, 63, 96, 113, 120, 161, 264, 296, 338, 481

Організаційні наради призначаються для поширення знання наших секретарів та організаторів. В програмі нарад: організаційна ділянка, перегляд нових союзових забезпеченевих продуктів та пропозицій до змін статуту УНСоюзу.

В нарадах візьмуть участь:

Стефан Качарай, касир УНС
Тарас Шмагала, мол., радний УНС

Микола Дяківський, радний УНС, голова Округи
Осип Полатайко, заступник голови Округи
Слава Комічак, секретар (україномовний)
Анджела Гончар, секретар (англомовний)
Ілля Матіяш, касир

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
Округи Аллентавн, Па

— відбудуться —

в суботу, 21 жовтня 2000 р., о год. 2:00 по пол.

в залі української католицької церкви св. Йосафата

1826 Kenmore Ave., Bethlehem, PA

В нарадах повинні взяти участь секретарі, організатори, відділові урядовці, члени управи Округи та делегати 34-ої Конвенції наступних відділів:

44, 47, 48, 137, 147, 288, 318, 369, 438

Організаційні наради призначаються для поширення знання наших секретарів та організаторів. В програмі нарад: організаційна ділянка, перегляд нових союзових забезпеченевих продуктів та пропозицій до змін статуту УНСоюзу.

У нарадах візьмуть участь:

Марта Лиско – Головний секретар УНС
Анна Гарас – почесний член Головного Уряду

Анна Гарас – голова Округи
Анна Саган – заступник голови
Катерина Сержант – секретар
Марія Колодруб – касир
Дмитро Мушастий, – почесний голова Округи
Степан Колодруб – почесний голова Округи

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

SPUTNIK GLOBAL TELECOMMUNICATIONS CORP.
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НЕЗАЛЕЖНА АГЕНЦІЯ

П Р О П О Н У Є

DIAL ALL DAY FOR THE UNA !

- Чи ви телефонуєте на далеку відстань? (Як в США, так і за кордон).
- Чому не заощадити гроші на ваших розмовах і одночасно підтримати пресовий фонд The Ukrainian Weekly.
- Вам не потрібно змінювати свою телефонну компанію для того, щоб брати участь в цьому.
- Пропонуємо скористатися послугами нашої компанії. Тільки наберіть 1-800 номер.
- З кожним вашим дзвінком наша організація буде виділяти кошти на пресовий фонд The Ukrainian Weekly .

УКРАЇНА – ЛИШЕ ЗА 29.9 Ц/ХВ
ПО АМЕРИЦІ – ЛИШЕ ЗА 7.9 Ц/ХВ

ТЕЛ. 1-888-900-UKIE

Союзівка влаштовує чарівний новорічний „Weekend" від п'ятниці веч. до понеділка по пол.

Замовлення мусять бути вповні заплачені до 16 жовтня 2000 р.
Після замовлення і оплати відмова не береться до уваги.

Кава і солодке у вітальні від 8-ої до 10-ої год. ранку.
Полуденок в їдальні від 10-ої год. ранку до 1-ої по пол.

У п'ятницю – вечеря і випробування вин від 8-ої до 10-ої веч. (Треба замовляти).

В суботу – вечеря від 6-ої до 7-ої веч., опісля відпочинок біля каміна, забава – Оркестра „Відлуння", „Midnight Bigus" у Трембіті.

В неділю (напередодні Нового Року): коктейл від 6-ої до 7:30 год. веч., опісля святочний обід. До вибору „Filet of Salmon" або „Prime Rib Au Jus" (Треба замовити під час резервування). Шампанське цілу ніч, платні напої після коктейлу.

Танці до звуків оркестри „Темпо".

3-добовий побут: 600 дол. від пари за стандартну кімнату, 700 дол. за люксусову кімнату. 750 дол., за люксусову кімнату з „jacuzzi". Додаткові особи віком старше 12-ти років – 180 дол.; діти молодші 5 років - безкоштовно.
Поодинокі стандартні або люксусові кімнати – 450 дол.
Напередодні Нового Року – тільки святочний обід – 75 дол., замовлений і заплачений заздалегідь, забава для гостей, які не мешкають на Союзівці – 10 дол. після 11-ої год. веч.

За дальшими інформаціями звертатися до Союзівки:

914-626-5641 ext. 141 чи Fax: 914-626-4638
e-mail:sgss@aol.com
Ukrainian National Association Estate
P.O. Box 529 216 Foordmore Rd.,
Kerhonkson, NY 12446

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка 56 років, з вищою освітою має працю, бажає познайомитись з українцем, який зацікавлений у його добрій майбутності, а я у моїй. Н. ПА.
Тел.: **1-718-891-6827**

Одинока жінка з України, вдова, 45 років, середнього росту, інтелігентна, лікар-дентист. Хочу познайомитися з чесним чоловіком до 60 років для серйозних відносин. Адреса: Україна, 81750, м. Ходорів, Львівська обл., вул. Шептицького 22, Ганя.
Тел.: 53-418, (516) 759-7636

• НА ПРОДАЖ •

Автор ***МИКОЛА БІЛОУС*** продає книгу
„СІНО НА СНІГУ"
про природу України.
212 стор. Українська мова. Ціна з пересилкою 9 дол. Чеки пересилати на:
Mikola Bilous, 7512 Saint Tropez Way, Sacramento, CA 95842

Продається двокімнатна квартира в м. Києві (Дарниця). Ціна поміркована.
Тел.: 202 518-7694

• ПРАЦЯ •

Жінка-педагог шукає працю по догляду за дітьми без проживання, дає уроки музики.
Тел.: (201) 332-3805

Пошукуємо українку для товариства стар шої за віком, але молодої духом жінки у Вашингтоні.
Прошу зголоситися на число тел.:
(202) 333-6369

Потрібна жінка до опіки над старшою українкою з проживанням. Платня за домовленням.
Тел.: (914) 856- 6629 або (973) 729-7115 Донна.

Пошукую інтелігентну особу для товариства і помочі, яка провадить авто і любить звірят.
Тел.: 973 471-2275

Шукаю няню до 1-річного хлопчика, 5 днів на тиждень без проживання. Pine Brook, NJ
Тел.: 973 448-8064 вдень або 973 244-8412 веч.

Повна фінансова обслуга в нашій філії у Джерзі Ситі, Н. Дж.

558 Summit Ave., Jersey City, NJ (201) 795-4061

SELFRELIANCE
Ukrainian Federal Credit Union

Українська Федеральна Кооперативна Каса "САМОПОМІЧ"

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)
Link to Chicagoland's Ukrainian Community: **www.selfreliance.com**

ADVERTISING RATES FOR SVOBODA

(Published in Ukrainian on Fridays)

Size	Dimensions	Price
1/4 Pg	7 1/4" X 2c	$165.00
1/4 Pg	14 1/2" X 1c	$165.00
1/4 Pg	3 5/8" X 4c	$165.00
1/8 Pg	7 1/4" X 1c	$85.00
1/8 Pg	3 5/8" X 2c	$85.00
1/8 Pg	1 13/16" X 4c	$85.00
1/2 Pg	7 1/4" X 4c	$310.00
1/2 Pg	14 1/2" X 2c	$310.00
1 Pg	14 1/2" X 4c	$600.00

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDMESDAY NOON ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M. OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED

All general advertising: 1 inch, single column ____ $12.00
Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column ____ $7.50

Quantity discounts:
1-9 ads ____ $12.00 per inch/Sc
10 or more ads ____ 20% discount
24 or more ads ____ 25% discount
52 ads ____ 30% discount

NOTE:

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislawski
   Advertising Manager
   2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

Св. п. редактор Юліян Середяк

Св. п. Юліян Середяк.

8 серпня 2000 року упокоївся у Божій ласці св. п. ред. Юліян Середяк.

Юліян Середяк народився 19 листопада 1913 року в селі Летня, Дрогобицького району, Львівської області, в батьків Романа і Марії (з Кобільників), Середяків. Закінчив Торговельну школу в місті Дрогобичі. З молодих літ мав добрий хист складати загадки, писав шаради, рисував ребуси, укладав християківки, вигадував усілякі ломиголовки, писав короткі жарти, гумористичні вірші й дотепи, які друкувалися у Львові в журналі „Наш приятель" і в газетах „Неділя", „Наш прапор", „Новий час", „Комар".

З 18 років пройшов вишколи в юнацтві ОУН, дістав доручення від проводу ОУН організувати просвітянську молодь в так званий „Доріст". Виступав з промовами, доповідями. Згодом прийняли його до концерну преси Івана Тиктора у Львові, як постійного кореспондента Дрогобиччини, а потім і Стрийщини. Так стає на працю української культури в ділянці друкованого слова, а розуміючи вагу гумору й сатири, присвятив багато свого часу й зусилля цьому жанрові.

Пройшовши курс організаторів купецтва, одержав постійну працю у „Промбанку" в місті Стрию. Разом з групою молодих націоналістів засновує двотижневик „Гомін Басейну" в Дрогобичі. На пропозицію директора Купромтовариства Альфреда Козака, що видавав двотижневик „Стрийська Думка", очолив її редакцію. Війна перервала його журналістичну й письменницьку діяльність. Поляки заарештували його та посадили у Березу Картузьку. Коли прийшли „визволителі", влаштувався головним бухгальтером в обласній раді для мистецтв у Дрогобичі. У серпні 1940 року переїхав до Перемишля, де працював бухгальтером у місцевому театрі.

Перебуваючи на Лемківщині, одержував від УПА і успішно виконував важливі доручення. З кінцем війни дістається до Австрії. У таборі в Ляндеку одружується з Анною Дубеняк, де й народжується їхня єдина донечка Христя. Там він почав знову дописувати до газети „Щоденні таборові вісті". В Австрії вступає на філософський факультет. У 1948 році виїжджає з сім'єю до Аргентини.

У чужій і незнаній країні життя не було легким. Пішов до текстильної фабрики, де прийняли його як майстра-муляра. По двох місяцях перейшов працювати як графік до фірми „Еурека", що виготовляла великі рекламові рисунки.

Хист письменника-гумориста спонукає його заснувати журнал гумору й сатири „Мітла", і вже 15 березня 1949 року вийшло перше число. Цей день і став фактично днем „народження" Видавництва „ЮС" Юліяна Середяка. Співпрацювали у видавництві Юрій Тис-Крохмалюк, Іван Евентуальний, Ігор Качуровський, артисти-малярі Борис Крюків і Віктор Цимбал, а карикатури рисували інж. Олександр Климко та Володимир Каплун. Наклад перших видань „Мітли" був 1000 примірників, з часом зріс до 2000. Крім гумористичного журналу, видавав також календарі „Мітли". Після 28 років видавання журналу припинилося, за цей час видав 323 числа та 26 річників календаря „Мітли".

Видавництво „ЮС" Юліяна Середяка проіснувало 42 роки і виконало своє завдання у житті організованого українства в діяспорі. За тих 42 роки вийшло біля 150 літературних творів різних жанрів. Деякі книжки виходили кількома накладами, бо викликали велике зацікавлення.

Редактор Юліян Середяк, крім своєї видавничої праці, був також активним діячем української громади в Аргентині – у Товаристві „Просвіта", в редакції „Українського Слова", в Українському інформативно-видавничому інституті, в Українській Центральній Репрезентації, в кредитовій кооперативі „Фортуна", в українських радіопрограмах „Вільна Україна" та в Русі Українського Визвольного Фронту.

Разом із вірою у світле майбутнє України, через все своє трудолюбне життя покійний ред. Юліян Середяк проніс у своєму серці віру в Божу Ласку до українського народу та дочекався дня проголошення незалежної української держави в 1991 році. Це дало йому ще можливість двічі відвідати Україну, рідних і друзів. В останній поїздці, 1995 року, всі журнали й книжки, видані його видавництвом, подарував Науковій бібліотеці Львівського університету ім. Івана Франка.

22 листопада 1998 року філія Українського католицького університету св. Климентія організувала урочисте відзначення його 85-річчя з участю керівників та культурно-освітніх діячів української громади в Буенос - Айресі, його дочки та внуків.

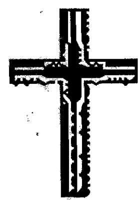
Св. п. редактора Юліяна Середяка похоронено 10 серпня 2000 року на українському цвинтарі в місцевості Монте Ґранде, біля Буенос-Айресу. Похоронні Богослуження у каплиці цвинтаря відправив о. д-р Луїс Глинка. Прощали покійного над домовиною Іван Жибак – від Українського Визвольного Фронту та інж. Юрій Іваник – від організованої української громади в Арґентині. Друзі прощалися з покійним відспіванням пісні „Чуєш, брате мій". Від українського Пласту в Арґентині пл. сен. Віктор Аґрес зложив щирі співчуття подрузі Христі, дочці покійного, і всій її родині.

У неділю, 13 серпня 2000 року в соборі Святої Покрови Української Католицької Церкви в Буенос-Айресі о. д-р Луїс Глинка відправив заупокійні Службу Божу й Панахиду.

Покійний Юліян осиротив дочку Христину, зятя Роберта, улюблених внуків Павла, Маріяну і Роберта, родину в Україні та багато друзів в США, Канаді, Австралії, Англії, Німеччині і в Україні.

Хай вічна пам'ять про покійного назавжди в серцях членів його сім'ї та добрих людей.

Христина Середяк-Форте

МОГИЛЯНСЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ ТОВАРИСТВО

з сумом повідомляє всіх благодійників Національного Університету Києво-Могилянська Академія (НаУКМА), що 22 вересня 2000 р. завершив своє земне життя

бл. п.

д-р БОГДАН КОВАЛЬ

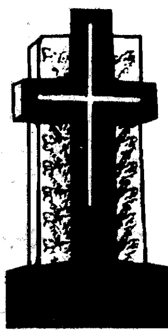
член Надзірної Ради НаУКМА (1997–2000), фундатор і голова Стипендійного Фонду БОГДАНА І НАТАЛІ КОВАЛЬ в НаУКМА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись в понеділок, 25 вересня 2000 року, в Стенфорді, Конн., а похорон на цвинтарі св. Духа, в Гемптонбурзі, Н.Й.

Пані Наталії і всій родині Покійного МАТ висловлює глибоке співчуття.

Для вшанування пам'яті Покійного, на прохання родини, пожертви складати на The Mohyla Academic Society, Inc., 26 Bedford Rd, Somerset, NJ 08873.

Вічна йому пам'ять!

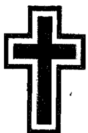

Шановні читачі,

за добрим звичаєм "Свобода" вміщує посмертні згадки, часто із світлинами, про тих, що відійшли. Наш тижневик не бере плати за вміщення таких споминів і світлин. Проте суворі обставини редакційного життя, коли щораз дорожчими стають папір, обладнання, зв'язок і друкарні, змушують нас нагадати громаді про добрий звичай пожертв на ПРИСОВИЙ ФОНД. Такі пожертви, надіслані чеком на адресу "Свободи" разом із споминами про дорогих людей, стануть найкращим підтвердженням реального піклування кожного добродія про нашу спільну українську справу, виразником якої прагне бути тижневик "Свобода".

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою, що в суботу 2 вересня 2000 р. по тяжкій недузі відійшов у Божу вічність

бл. п.

ОСТАП САДОВИЙ

Довголітній член ОУА „Самопоміч

син	– МИРОН
невістка	– МАРІЯ
внуки	– ЛОРЕН І ДЖАНАТАН

Вічна йому пам'ять!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ ділиться сумною вісткою з членами й українською громадою, що 23 вересня 2000 року на 89 році життя помер

бл. п.

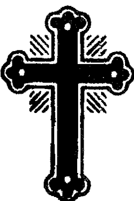
д-р БОГДАН КОВАЛЬ

довголітній член і колишній співробітник НТШ в Америці.

Родині складаємо щирі співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Управа НТШ

Ділимося сумною вісткою, що 8 червня 2000 р. в Німеччині помер

бл. п.

ВАСИЛЬ ШТЕЛЕНЬ

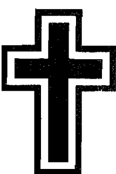
нар.3 січня 1912 р. в селі Вижне Студене біля Ужгороду на Закарпатті

Після Другої світової війни він був в 1950-их і 1960-их роках головою Карпатського Союзу зі засягом на Західню Европу.

Могила померлого находиться на цвинтарі Вальдфрідгоф, в українській секції.

ІРЕНА – дружина з роду ПЕРЕЙМА, д-р ЕВГЕН ПЕРЕЙМА і д-р мед. КОНСТАНТИН ПЕРЕЙМА – шваґри з родинами, д-р мед. ЮРІЙ ПАДКОВСЬКИЙ з родиною

Вічна пам'ять Покійному!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями, знайомими і всією українською громадою, що в четвер 21 вересня 2000 р. після короткої недуги, відійшов у вічність

бл. п.

д-р БОГДАН КОВАЛЬ

нар. 3 вересня 1911 р. в Синевідську Вижнім, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в українській католицькій церкві св. Володимира у Стемфорді, Коннектикат, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемтонбурзі, Н.Й.

Залишені в глибокому смутку:

дружина	– НАТАЛІЯ
син	– ЮЙ з дружиною ІРИНОЮ
донька	– РОМАНА з мужем ВОЛОДИМИРОМ ПИЛИПОМ
сестра	– ІРЕНА ГРИНЕВИЧ з родиною
внучки	– ТАМАРА, НАТАЛЯ і АЛЕКСАНДРА з родинами
внуки	– ЮРІЙ і МИКОЛА
правнуки	– МАЯ, ЗАХАРІЙ і СОФІЯ
родини	– ЯРОСЛАВА БАРУСЕВИЧ, СТЕФАНЮКИ, РОЖАНКОВСЬКІ, ПРОКОПІВИ, СОДОЛІ, ПИЛИПИ, МАРКУСІ

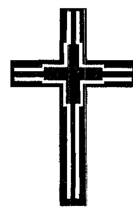
дальша родина і приятелі в Америці, Канаді і в Україні

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів ласкаві датки на „Mohyla Academic Society" c/o Prof. John Fizer, 26 Beadford Road, Somerset, NJ 08873.

Ділимося сумною вісткою, що 30 серпня 2000 р. на 102-му році життя відійшла несподівано у вічність найдорожча МАМА, БРАТОВА, ТЕТА й СТРИЯНКА

бл. п.

КАТЕРИНА КОНСТАНКЕВИЧ

з дому КРЕВСЬКА

нар. 15 серпня 1889 року в Теребовлі

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 1 вересня 2000 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Liberty Funeral Home – Bronx, NY.

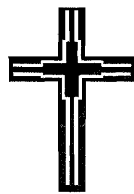
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 2 вересня в українській католицькій церкві св. Покрови Божої Матері в Бронксі, а відтак на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Залишила в глибокому смутку :

доньку	– ЮЛІЮ КРИСУ
шваґра	– ОСИПА КОНСТАНКЕВИЧА з дружиною ВІЛЬМОЮ
племінницю	– АННУ КОБИЛЬНЯК з родиною, Україна
	– ЯНЦЮ СИБОЧ з родиною, Польща
племінника	– РОМАНА КОНСТАНКЕВИЧА з дружиною ОЛЬГОЮ і сином ІГОРЕМ
	ЗБИШКА БЛАЩИКА з жінкою АННОЮ і донечкою

та ближчу і дальшу родину в Україні, Польщі, Канаді.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 24 вересня 2000 р. відійшов у Божу вічність, на 90-му році трудовитого життя, син України

бл. п.

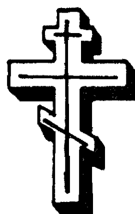
СТЕПАН КЛИМИШИН

В глибокому смутку залишені:

дружина	– ЕВДОКІЯ
діти	– ЛЮБА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і дітьми ХРИСТЕЮ і ЛЯРИСОЮ
	– РОМАН з дружиною ДЖОВІ і дітьми КАТРУСЕЮ і МИКОЛОЮ з дружиною САРОЮ
	– ХРИСТЯ з чоловіком ЗЕНОНОМ і дітьми МИРОСЕЮ, МАРКОМ і РОМАНОМ
брат	– МИКОЛА КЛИМИШИН з донькою УЛЯНОЮ

ближча та дальша родина в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього в неділю, 17 вересня 2000 р., після довгої недуги відійшов від нас у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ДІДУСЬ

бл. п.

МИКОЛА МАНДИБУР

нар. 13 листопада 1935 р. в Барашах, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ були відслужені в четвер, 21 вересня 2000 р., в церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж. Тіло Покійного спочило на цвинтарі св. Андрія.

Залишені в глибокому смутку:

дружина	– ОКСАНА, з дітьми
син	– ЮРІЙ з родиною
дочки	– ВІРА з родиною
	– НАТАЛКА з родиною
	– ВІКТОРІЯ з родиною
брат	– МИХАЙЛО з родиною
сестри	– ЛІДА з родиною
	– ВІРА з родиною
	– НІНА з родиною
	– МАРІЯ з родиною

та ближча і дальша родина в США і Україні

Вічна йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040